

در گفتگو با دانشجوی دکتری شنوایی شناسی دانشگاه تهران، ماهیت صدای جنگ بررسی شد

وقتی گوش‌ها به آسمان دوخته شده‌اند

بمباران اشرف شریف

گزارش «پیام ما» از بمباران مرکز محاسبات و دانشکده فلسفه علم دانشگاه صنعت شریف در بامداد دوشنبه ۱۷ فروردین

۵ و ۴

سر مقاله

حمله به دانش

انکیسا خدیژی |
مدیرمسئول

در روزهای اخیر آمریکا و رژیم متجاوز اسرائیل با نقض آشکار حقوق بین‌الملل، مراکز علمی و دانشگاهی ایران را هدف قرار

دادند. حمله هوایی به دانشگاه صنعتی شریف یکی از معتبرترین مراکز فناوری و پژوهش کشور که منجر به تخریب ساختمان مرکز فناوری اطلاعات، آزمایشگاه‌ها و حتی مسجد دانشگاه شد، نه یک «عملیات نظامی» بلکه جنایت جنگی آشکار است. این اقدام، بخشی از الگوی سیستماتیک تخریب زیرساخت‌های غیرنظامی است که هدف آن فلج کردن ظرفیت علمی و آموزشی ملت ایران است. از منظر حقوقی، حمله به مراکز آموزشی و علمی در زمان جنگ، نقض صریح کنوانسیون‌های ژنو و پروتکل‌های الحاقی آن به شمار می‌رود. این مراکز فاقد ماهیت نظامی مستقیم هستند و حتی اگر ادعایی مبنی بر ارتباط با فعالیت‌های دفاعی مطرح شود، اصل

تناسب و ضرورت در حقوق بشردوستانه بین‌المللی چنین تخریب گسترده‌ای را توجیه نمی‌کند. دانشگاه شریف، نماد تلاش علمی جوانان ایرانی برای پیشرفت دانش و فناوری است، نه پایگاه نظامی! هدف قرارداد آن، ضربه‌ای مستقیم به حق نسل‌های آینده برای دسترسی به آموزش و پژوهش است. این جنایت، فراتر از خسارات مادی، پیامدهای راهبردی عمیقی دارد. حمله به مراکز علمی، تلاشی آشکار برای محروم کردن ایران از ظرفیت‌های دانش‌محور است. همان ظرفیتی که طی دهه‌های گذشته با وجود تحریم‌ها، کشور را به رتبه‌های برتر منطقه‌ای در حوزه‌های نانو، هوش مصنوعی و مهندسی رسانده است. چنین اقدامی نه تنها امنیت علمی جهانی را

تهدید می‌کند، بلکه نشان‌دهنده وحشت متجاوزان از پیشرفت مستقل ملت‌هاست. تاریخ ثابت کرده که هیچ قدرتی نتوانسته با بمباران دانش، اراده یک ملت را درهم بشکند؛ بلکه این‌گونه جنایات، عزم ملی را برای بازسازی و پیشرفت مضاعف می‌سازد. جامعه جهانی و سازمان ملل متحد موظف‌اند این جنایت را به‌عنوان نقض فاحش حقوق بشر و قوانین جنگ محکوم کنند. سکوت در برابر حمله به دانشگاه‌ها، تأییدی بر قانون جنگل است. ایران، باتکیه بر دانش و وحدت ملی، این تجاوز را پاسخی قاطع خواهد داد و مراکز علمی خود را بازسازی خواهد کرد. دانش، سنگر ما و آینده ما است؛ و هیچ بمبی قادر به نابودی آن نخواهد بود.

موتوربرق، کالایی طلایی

در سایه جنگ

گزارش پیام ما از هجوم خریداران به بازار ژنراتور برق

۳

خشکسالی در کمین

بر اساس گزارش وزارت نیرو با وجود بارندگی‌های اخیر، ۹ استان با ۳۰ میلیون جمعیت در خطر خشکسالی هستند

۳

هدیه اسرائیل به یهودیان ایران

بمباران کنیسه رفیعی‌نیا

۶

آب و زنان، فرصت‌های

از دست‌رفته در جنگ

۵ و ۴

وقتی انرژی به سلاح اول

جنگ تبدیل می‌شود

۳

دیدگاه

فراموش شدگان جنگ

سالمدان در حاشیه روایت‌ها

اشبنم شکوریان |
روزنامه‌نگار

صفحه تلویزیون غرق در تصاویر و اخبار درهم‌تپیده است؛ هجوم بی‌وقفه‌ای از رنگ و صدا که فرصتی برای مکث به جا نمی‌گذارد. مردی روی میز فرورفته، چشمانش به‌جای دنبال‌کردن خبرها، روی تصاویر خیره شده است. هر چند دقیقه، با حرکتی ناخودآگاه، به جلو خم می‌شود، گویی می‌خواهد از میان این هیاهو، ذره‌ای آرامش را بیرون بکشد. اما فاصله او با آنچه در جریان است، بیش از یک اتاق است؛ فاصله‌ای بین سکون خانه و سرعت رویدادهای بیرون!

در روایت‌های رسمی، جنگ معمولاً با تصویرهایی از تحرک و تصمیم‌گیری تعریف می‌شود؛ از کسانی که جابه‌جا می‌شوند، واکنش نشان می‌دهند و خودشان را با شرایط جدید تطبیق می‌دهند. اما این روایت، همه واقعیت را نشان نمی‌دهد. در حاشیه همین تصویرها، گروه‌هایی هستند که اساساً امکان چنین واکنشی را ندارند.

سالمدان یکی از همین گروه‌ها هستند؛ کسانی که نه در خط مقدم‌اند و نه در اولویت روایت‌ها. برای آن‌ها، جنگ بیشتر از آنکه یک لحظه ناگهانی باشد، مجموعه‌ای از تغییرات تدریجی در یک زندگی شناختی است. تغییر در صداها، در رفت‌وآمدها، در تماس‌هایی که کمتر می‌شود و در اطمینانی که آرام‌آرام از بین می‌رود. بخش قابل‌توجهی از سالمدان به‌تنهایی زندگی می‌کنند. در شرایط عادی، این تنهایی می‌تواند قابل‌مدیریت باشد، اما در موقعیت‌های ناپایدار، به یک عامل خطر تبدیل می‌شود. نبود یک شبکه حمایتی ساده مانند کسی که خبرها را توضیح دهد، پیگیر وضعیت باشد یا حتی حضور فیزیکی داشته باشد، می‌تواند آسیب‌پذیری را چندبرابر کند. از سوی دیگر، زندگی بسیاری از سالمدان بر پایه یک نظم مشخص شکل گرفته است؛ زمان مصرف دارو، مراجعه به پزشک، یا حتی انجام کارهای روزمره. هر اختلال در این نظم، پیامدهایی فراتر از یک بی‌نظمی ساده دارد. برای کسی که به مراقبت مستمر وابسته است، کوچک‌ترین اختلال می‌تواند به یک مسئله جدی تبدیل شود. در سیاست‌گذاری‌های مرتبط با بحران، معمولاً یک «تصویر عمومی» از جامعه در نظر گرفته می‌شود؛ جامعه‌ای که می‌تواند حرکت کند، تصمیم بگیرد و خود را با شرایط جدید تطبیق دهد. اما این تصویر، همه واقعیت را در بر نمی‌گیرد. گروه‌هایی مانند سالمدان، بیماران یا افراد تنها، اغلب بیرون از این چارچوب قرار می‌گیرند و نیازهایشان به‌صورت مشخص دیده نمی‌شود.

مسئله فقط کمبود امکانات نیست؛ مسئله دیده‌نشدن است. این‌که در طراحی پاسخ به بحران، فرض بر این گذاشته می‌شود که همه افراد از حداقلی از توانایی و دسترسی برخوردارند، درحالی‌که چنین نیست.

جنگ، اگرچه در سطح کلان با تصمیم‌ها و درگیری‌ها شناخته می‌شود، اما در سطح زندگی روزمره، اثراتش از مسیرهای دیگری بروز می‌کند؛ از جمله در خانه‌هایی که ساکنانشان امکان همراه شدن با سرعت تغییرات را ندارند. این بخش از واقعیت، کمتر دیده می‌شود، اما به همان اندازه تعیین‌کننده است.

نگرانی رئیس کمیته بین‌المللی صلیب سرخ نسبت به تهدیدهای علیه تأسیسات هسته‌ای

رئیس کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، درباره مخاصمات در خاورمیانه با اشاره به تهدیدهای آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه زیرساخت‌های حیاتی گفت: «نگران‌کننده‌ترین موضوع، تهدیدهای احتمالی علیه تأسیسات هسته‌ای است. هر اشتباه محاسباتی می‌تواند پیامدهایی جبران‌ناپذیر برای نسل‌های آینده به همراه داشته باشد.»

میریانا اسپولیاریک اظهار کرد: «تهدیدهای عمادانه، چه در گفتار و چه در عمل، علیه زیرساخت‌های حیاتی غیرنظامی و تأسیسات هسته‌ای نباید به یک روال عادی در جنگ‌ها تبدیل شود.» وی افزود: هر جنگی که بدون محدودیت انجام شود، با قانون سازگار نیست. چنین جنگی غیرقابل‌توجیه و غیرانسانی است و برای همه مردم پیامدهای ویرانگر دارد.

رئیس کمیته بین‌المللی صلیب سرخ گفت: «در سراسر خاورمیانه، تیم‌های ما شاهد تخریب زیرساخت‌هایی هستند که برای زندگی روزمره مردم ضروری‌اند. نیروگاه‌های برق، سامانه‌های آب‌رسانی، بیمارستان‌ها، جاده‌ها، پلی‌ها، خانه‌ها، مدارس و دانشگاه‌ها هدف حمله قرار گرفته‌اند.»

رئیس کمیته بین‌المللی صلیب سرخ افزود: «با فوریت از همه طرف‌های درگیر می‌خواهم که در تمامی عملیات نظامی، غیرنظامیان و اشیای غیرنظامی را در امان نگه دارند. این تعهد الزام‌آور آنها ذیل حقوق بین‌المللی بشردوستانه است.»

اسپولیاریک اظهار کرد: «دولت‌ها باید هم در گفتار و هم در عمل، به قوانین جنگ احترام بگذارند و اجرای آنها را تضمین کنند. جهان نباید به‌سوی فرهنگِ سیاسی حرکت کند که در آن مرگ بر زندگی اولویت داده می‌شود.» / ایرنا

معاون توان‌بخشی سازمان بهزیستی کشور:

آسیب جنگ به ۳۷ مرکز توان‌بخشی بهزیستی

معاون توان‌بخشی سازمان بهزیستی کشور با اشاره به آسیب جنگ به ۳۷ مرکز توان‌بخشی بهزیستی پیشنهاد داد تا برای حل مشکل تأمین برق مراکز، پتل‌های خورشیدی در مراکز شبانه‌روزی نصب شود و گفت: در حال حاضر ۶ هزار نفر در مراکز شبانه‌روزی مقیم هستند که از ابتدای جنگ ۵۲هزار نفر از آنان به خانواده‌ها بازگردانده شدند همچنین ۳۳ مورد جابه‌جایی مراکز انجام شد و ۸۷۵ نفر افراد مجهول‌الیهی در این مراکز زندگی می‌کنند. «فاطمه عباسی» در جلسه شورای معاونان با تشریح اقدامات و عملکرد این حوزه در جریان جنگ ۱۲ روزه افزود: نیروهای مراکز شبانه‌روزی در این جنگ بسیار پای‌کار ایستادند و عمده این نیروها در بخش خصوصی فعالیت دارند؛ ازاین‌رو باید برای ارتکان مراکز شبانه‌روزی غیردولتی کمک‌هزینه‌اختصاص دهیم.

معاون توان‌بخشی سازمان بهزیستی ادامه داد: «در جریان جنگ، ۱۴ مرکز شبانه‌روزی و ۲۳ مرکز روزانه در مجموع ۳۷ مرکز دچار آسیب شدند. باین‌حال پایش مستمر وضعیت مراکز شبانه‌روزی و نیازهای آنها در دستور کار قرار دارد و کارشناسان به‌صورت روزانه با این مراکز در ارتباط هستند.» عباسی با اشاره به تداوم خدمات توان‌بخشی گفت: «یک هزار مرکز توان‌بخشی روزانه نیز به‌صورت حضوری و مجازی فعال هستند همچنین در صورت کمبود نیروی مراقب مراکز می‌توانند از ظرفیت نیروهای داوطلب استفاده کنند به‌طوری‌که ۱۰هزار پزشک، یک پرستار و یک کاردرمان در این مراکز به ارائه خدمات پرداخته‌اند. ۲۷ هزار سالمند و فرد دارای معلولیت شدید و خلیج شدید به‌طور مستمر از خدمات مراقبت و ویزیت در منزل بهره‌مند شده‌اند و حتی اگر به شهرستان‌های دیگر مراجعه کرده باشند امکان دریافت این خدمات از استان مقصد نیز برای آنها فراهم است.» / ایرنا

حمله به آزادراه تبریز- زنجان

رئیس پلیس راه راهور فراجا از اختلال در آزادراه تبریز - زنجان بر اثر اصابت تجاوزکارانه رژیم صهیونیستی آمریکایی خبر داد و تأکید کرد با هدایت ترافیک به مسیرهای فرعی، تلاش برای بازسازی و بازگشایی سریع مسیرها در حال انجام است.

سردار کرمی اسد دراین خصوص گفت: «دقایقی پیش، در آزادراه تبریز - زنجان (آزادراه پیامبر اعظم، حدود کیلومتر ۱۰۰ آزادراه) پلی به نام پل بیات مورد اصابت تجاوزکارانه رژیم صهیونیستی آمریکایی قرار گرفته است که این اصابت موجب قطع شریان رفت‌وآمدی شد. جاده قدیم این مسیر هم در اثر اصابت مورد آسیب قرار گرفته و انتقال ترافیک به این مسیر هم از دسترس خارج شده است.»

سردار کرمی اسد عنوان کرد: «به‌منظور روان‌سازی ترافیک، اکنون تردد از مسیرهای فرعی مجاور این معبر در حال انجام است. در کمترین زمان ممکن، بازسازی راه و زیر بار رفتن ترافیک یکی از این مسیرها در اولین فرصت انجام خواهد شد.» رئیس پلیس راه راهور فراجا در پایان گفت: «براین‌اساس، در حال حاضر با استفاده از مسیرهای فرعی حاشیه آزادراه، جریان عبورمروور در حال مدیریت است.» / ایسنا

آمار شهدای معلم و دانش‌آموز به ۳۱۲ رسید

رئیس مرکز اطلاع‌رسانی و روابط‌عمومی وزارت آموزش‌وپرورش از آخرین آمار شهدا و مجروحان جامعه فرهنگی و دانش‌آموزی در پی حملات رژیم صهیونیستی خبر داد و گفت: مجموع شهدای معلم و دانش‌آموز به ۳۱۲ نفر رسیده است. این آمار شامل ۲۵۳ دانش‌آموز (۱۴۳ پسر، ۱۰۳ دختر، ۵ نواآموز پسر و ۲ نواآموز دختر) و ۵۹ فرهنگی (۱۱ مرد شاغل، ۳۹ زن شاغل، ۶ مرد بازنشسته و ۳ زن بازنشسته) می‌شود.

حسین صادقی همچنین به آمار مجروحان اشاره کرد و افزود: در حملات مذکور ۲۵۷ نفر از معلمان و دانش‌آموزان مجروح شده‌اند که سهم دانش‌آموزان ۱۸۲ نفر و سهم فرهنگیان ۲۵ نفر بوده است.

اینتصویر ازسایت «ایران»

در گفتگو با دانشجوی دکترای شنوایی‌شناسی دانشگاه تهران، ماهیت صدای جنگ بررسی شد

وقتی گوش‌ها به آسمان دوخته شده‌اند

پیام‌ما به هراس صوتی جنگ و تبعات آن بر روان آدمی می‌پردازد

سفوفنی مرگ‌آور جنگ با سازهایی چون بمب، پهپاد، پدافند، جنگنده، سنگرشکن و سپس هم‌نوایی آژیر آمبولانس و آتش‌نشانی خوراک شنیداری این روزهای مردم در اقصی‌نقاط ایران است. حس شنوایی به‌عنوان آخرین حسی که در انسان خاموش می‌شود در هنگامه جنگ اهمیت حیاتی پیدا می‌کند. در جنگ، شنوایی از حسی برای جهت‌یابی و شنیدن به حسی در خدمت بقا تبدیل می‌شود. در این میان علل مختلفی نظیر تغییر در فعل‌وانفعالات و مسیر پردازش اصوات در مغز به شرطی شدن نسبت به صداهای مختلف در انسان منجر می‌شود. شرطی‌شدنی که به‌صورت هراس از صدا خود را نشان داده و این روزها در گفتمان روزمره زندگی مردم بسیار شنیده می‌شود. اینکه با کوچک‌ترین صدایی از جا می‌پرند و در ذهنشان، آسانسور صدایی مشابه جنگنده تولید می‌کند.

در انسان را چنین شرح می‌دهد: «حس شنوایی

در زمره حواس دور بوده و برای آگاهی ما از محیط، حفظ بقا و مراقبت از خود بسیار حیاتی است.» مظفری ادامه می‌دهد: «شنوایی آخرین حسی است که در انسان به‌خواب‌رفته و نخستین حسی است که از خواب بیدار می‌شود.» او در پاسخ به اثرات جنگ بر آستانه شنوایی می‌گوید: «در شرایط کنونی صداها برای انسان به یک هشدار خیلی مهم تبدیل شده‌اند؛ دراین وضعیت مغز در یک آماده‌باش مداوم، مشغول پردازش کوچک‌ترین اطلاعات شنوایی بوده و در جست‌وجو حال آتالیز محیط اطراف از طریق اطلاعات شنیداری است. در چنین شرایطی ما شاهد توجه بیش از حد روی صداهای محیط هستیم و باید ادامه گفتگوی پیام ما با مظفری، وی ضمن اشاره به آستانه شنوایی طبیعی انسان، راهکارهای مراقبت از گوش را در شرایط جنگی چنین بیان می‌کند: «آستانه شنوایی یک فرد हजार در محدوده ۰-۱۵۰ dBHL قرار داشته و در جنگ ما شاهد صدای انفجارییی بیش از۱۲۰db هستیم.» به‌گفته مظفری فاصله از منبع انفجار عامل بسیار مهم و تعیین‌کننده‌ای در میزان صدا و آسبیی است که به گوش می‌رسد. درحالی‌که سایت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در فایل آموزشی استفاده از پنبه در گوش را راهکاری برای

کاهش آسیب به سیستم شنوایی انسان در نظر گرفته است این عضو هیئت‌علمی دانشگاه چنین راهکاری را در مواجهه با اصوات بسیار بلند انفجار بی‌اثر می‌داند. او دراین رابطه می‌گوید: «مهم‌ترین عامل برای کاهش آسیب شنوایی فاصله‌گرفتن از منبع صدا و انفجار است. زیرا در انفجار شدت صدا و انرژی وارد شده به گوش بسیار بالا بوده و گذاشتن پنبه معمولاً محافظت مؤثری ایجاد نمی‌کند.» مظفری در این باره ادامه می‌دهد: «برای محافظت مؤثر به محافظ‌های حرفه‌ای شنوایی که در محیط‌های صنعتی و نظامی استفاده می‌شود نیاز است.»

انفجار با مغز چه می‌کند

روزوز گوش، اختلال در جهت‌یابی، آسیب به پرده گوش و افت شنوایی موقت یا دائمی از عوارضی است که به دنبال انفجار در عملکرد گوش و حس شنوایی ایجاد می‌شود. اما روی دیگر عوارض شنیداری جنگ، تغییر در پردازش اصوات صوتی در مغز است. اتفاقی که در جنگ عراق با ایران مسبوق به سابقه بوده و از آن با عنوان «موجی شدن» یاد می‌شود. دکتر «شکیبا مرادی‌فر» روان‌پزشک به تعریف علمی اصطلاح موجی شدن انفجار می‌پردازد: «در روان‌پزشکی تخریب و اختلال عملکرد در سلول، بافت و ارگان‌های بدن

که ناشی از انرژی زیاد امواجی با سرعت مافوق‌صوت است را موجی شدن می‌گوییم.» مرادی‌فر واکنش و رفتارهای انسان در مواجهه با اصوات جنگی را به سه دسته تقسیم می‌کند: «در مواجهه با انفجار ابتدا ما شاهد رفتارهای هایپروبیجلینس یا بیش‌برانگیختگی هستیم. در این حالت فرد نسبت به‌تمامی محرک‌های محیطی حساسیت مضاعفی پیدا می‌کند و با صدای در یا حرکت موتورسیکلت نیز از جا می‌پرد.» این روان‌پزشک اختلال در حوزه اتنشاس یا توجه را شکل دیگری از واکنش انسان به اصوات جنگی عنوان می‌کند و می‌گوید: «در این حالت فرد به‌صورت ناخودآگاه دچار فراموشی‌های زودگذر می‌شود.» مرادی‌فر فلش‌بک به لحظات انفجار را شکل سوم واکنش مغز انسان به جنگ می‌داند. حالتی که در آن فرد شاهد تداعی مکرر وقایع به‌صورت واقعی است. این روان‌پزشک تغییر در مسیرهای پردازش اصوات در مغز را عامل اصلی واکنش‌های مذکور در مواجهه با صداهای جنگی بیان می‌کند: «در حالت طبیعی مغز برای تحلیل موقعیت از مسیر کند؛ اما دقیق کورتیکال یا بخش قشری استفاده می‌کند. سپس بر اساس نوع محرک و پردازش بخش قشری، مغز تحلیل می‌کند که آیا نیاز به پاسخ دارد یا نه. اما در شرایط جنگ و خاصه موج‌گرفتنی به‌خطر آسیب میکروسکوپیی که در ارتباطات نورونی در مغز اتفاق می‌افتد پردازش در ناحیه ساب کورتیکال یا زیرقشری صورت‌گرفته که عمدتاً محل پاسخ‌های رفلکسی و فاقد تحلیل و تمرکز به محرک‌ها است.»

شرطی شدن به صدا

در شرایطی که مغز انسان هر صدایی را پیش از مشخص شدن منبع و ماهیتش مرگ‌آور تلقی می‌کند، شاهد شرطی‌شدن به صدا هستیم. واکنشی که «نگار احمدوند» روان‌شناس و روان‌درمانگر تحلیلی چنین تشریح می‌کند: «اساساً بیش و پیش از هر وظیفه‌ای که برای مغز انسان متصور شویم، مغز عضوی برای بقاست و تمامی مکانیسم‌های درونی مغز هم بر محور بقا طراحی شده‌اند. مادامی‌که در شرایط جنگی صدا و انفجار منجر به تهدید بقا می‌شود، مغز صدا را عاملی خلاف بقا می‌داند. در این حالت شاهد هستیم که افراد جنگ‌زده وقتی به منطقه‌ای آرام هم می‌روند با کوچک‌ترین صدایی واکنش فریز و گریز را از خود نشان می‌دهند. در این حالت فرایند شرطی‌شدن به صدا رخ داده است و تا وقتی که مغز به محیط جدید اعتماد نکند، با هر صدایی واکنشی مشابه به شرایط جنگی را نشان می‌دهد.» مکانیسم‌های دفاعی مغز راهی برای حفظ حیات انسان به شمار می‌روند. احمدوند مکانیسم یادآوری را در زمره واکنش دفاعی مغز عنوان می‌کند و می‌گوید: «با مکانیسم یادآوری، مغز با هر صدایی واکنش فریز، گریز و ستیز را ایجاد می‌کند.» به گفته این روان‌درمانگر ما شاهد رابطه مشخصی بین ترس و بقا هستیم. مادامی‌که بقا به خطر بینندت حس ترس بالا می‌آید و در شرایط جنگی صدا به محرکی قوی برای شروع این زنجیره تبدیل شده است.»

اگرچه آدمی تنها حیوانی است که به هر شرایطی عادت می‌کند و تطبیق‌پذیری در شرایط جنگی نیز هم‌اکنون در عده‌ای دیده می‌شود، اما نباید فراموش کنیم که چنین فعل‌وانفعالاتی در ماهیت حواس و واکنش‌های آدمی تبعات دیرپایی بر روان جمعی جامعه بر جای می‌گذارد. به همین دلیل است که گروهی از روان‌پزشکان و روان‌شناسان از سونامی PTSD یا استرس پس از سانحه در جامعه پس از جنگ ایران خبر می‌دهند.

حدود ۵۴ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته (یک سال بسیار کم آب بود) افزایش‌یافته که این موضوع نشان‌دهنده بهبود نسبی شرایط در مقایسه با سال قبل است. همچنین میزان پرشدگی مخازن سدها به حدود۵۵ درصد رسیده که نسبت به‌سال گذشته افزایش ۱۳ درصدی را نشان می‌دهد.

باین‌وجود، بررسی وضعیت سدهای مهم کشور نشان می‌دهد که برخی حوضه‌های آبریز به‌رغم این بهبود نسبی به دلیل الگوی مکانی بارش‌ها و بعضاً بارش از نوع برف، همچنان در شرایط نامطلوب قرار دارند. موجودی مخازن سدهایی همچون حوضه آبریز کارون، کرخه و مرزی غرب موجودی سدهای تأمین‌کننده آب شرب در استان‌های نظیر تهران، اصفهان، خراسان‌رضوی، مرکزی، قم، زنجان و البرز با کاهش ذخایر مواجه بوده و تأمین آب شرب در شهرهای تهران، کرج، مشهد، اراک، قم، زنجان و مرکزی، نیازمند مدیریت جدی مصرف است. بنابراین گزارش، توزیع مکانی بارش‌ها نیز یکی از چالش‌های اصلی سال آبی جاری است؛ به‌گونه‌ای که تمرکز بارش‌ها عمدتاً در نیمه شمالی کشور با تمرکز بر

اثرات ناشی از ۶ سال خشکسالی

بر اساس این گزارش، شاخص‌های خشکسالی از جمله شاخص SPI نیز نشان‌دهنده تداوم شرایط خشکسالی در بازه‌های زمانی مختلف به‌ویژه در طول ۶ سال گذشته است؛ به‌گونه‌ای‌که در برخی مناطق، آثار خشکسالی ۶ساله همچنان پایرجاست و بر وضعیت منابع آبی اثرگذار بوده است.

درعین‌حال، بر اساس داده‌های موجود، ورودی آب به سدهای کشور از ابتدای سال آبی تا ۱۶ فروردین ۱۴۰۵

گزارش پیام ما از هجوم خریداران به بازار ژنراتور برق

موتوربرق، کالایی طلایی در سایه جنگ

ژنراتور برق

«انگار روی لبه پرتگاه قدم برداری!» این تعبیری است که برخی فعالان اقتصادی از شرایط فعلی تولید به کار می‌برند. بررسی اخبار پس از بیدارشدن به روتین روزانه شهروندان، به‌ویژه تولیدکنندگان تبدیل شده است. با هر سخنرانی جدید ترامپ و نتانیا‌هو، بازارها درگیر تنش می‌شوند و نزدیک‌شدن به ضرب‌الاجل‌های سیاسی، قیمت کالاها را دست‌خوش نوسان می‌کند. در این میان، قیمت موتوربرق در شهرهای آسیب‌پذیر به‌ویژه تهران، تقریباً دوپربار شده است. صحبت از ثبات اقتصادی در چنین فضایی شاید دوراز ذهن به نظر برسد، اما در این گیرودار برخی فروشندگان موتوربرق از آب گل‌آلود ماهی می‌گیرند و با دامن‌زدن به ترس از افزایش بیشتر قیمت‌ها، این کالا را به یک «کالی استراتژیک» تبدیل کرده‌اند.

حداقل قیمت برای پوشش نیاز یک فروشگاه مواد غذایی با چهار تا پنج بیخجال را۱۱ میلیون تومان اعلام می‌کند، اما تأکید دارد این قیمت فقط برای خریداران قطعی همان لحظه است. بازار موتوربرق این روزها شبیه بازار طلا شده؛ لحظه‌ای و پرنوسان. فروشنده تأکید می‌کند قیمت اعلام‌شده مربوط به اجناس موجود قبل از تشدید تنش‌هاست و شرکت‌های تأمین‌کننده قیمت فروش خود را حداقل ۲۰ تا ۳۰ درصد افزایش داد‌اند. این قیمت برای یک موتوربرق چینی ۷کیلوواتی است که فقط با بنزین کار می‌کند. مدل‌های سه‌گانه‌سوز با همین ظرفیت، بسته به برند، از ۱۵۰ میلیون تومان شروع می‌شوند. با وجود توقف واردات، فروشندگان مدعی‌اند قیمت‌تمام‌شده هر دستگاه وارداتی حداقل هزار دلار است. خریداران، موتوربرق را نه صرفاً واکنشی به تهدیدات سیاسی، بلکه ضروری ناشی از تجربه قطعی برق تابستان گذشته و ناامیدی از بهبود وضعیت تأپیک مصرف‌تابستان می‌دانند.

❶ پاسخ کارشناسان: شبکه برق ایران خاموش نمی‌شود

در مقابل این نگرانی‌ها، مقامات و کارشناسان انرژی بر تاب‌آوری شبکه برق ایران تأکید دارند. پس از تهدید

انظر |

وقتی انرژی به سلاح اول جنگ تبدیل می‌شود

ا پیام ما بازار جهانی انرژی در فروردین ۱۴۰۵، روزهایی را تجربه می‌کند که لرزه بر اندام اقتصاد بین‌الملل انداخته است. آنچه پیش‌ازاین به‌عنوان «فرضیه اختلال» در محافل آکادمیک مطرح می‌شد، امروز با حملات هدفمند به زیرساخت‌های پتروشیمی ایران و تهدیدهای بی‌پایان دونالد ترامپ، به یک واقعیت عریان و خطرناک تبدیل شده است. این وضعیت، امنیت انرژی را از یک موضوع اقتصادی به یک متغیر تعیین‌کننده در سرزوشت جنگ تبدیل کرده است.

❷ پتروشیمی‌ها؛ در مقدم خدجه اقتصادی

حملات اخیر به مجتمع‌های حیاتی در ماهشهر و اسلویه، فراتر از یک درگیری نظامی ساده، ستون فقرات انرژی ایران را هدف گرفته است. ازکارآفتادن واحدهای خدماتی استراتژیک نه‌تنها تولید سالانه محصولات

پتروشیمی را با بحرانی بی‌سابقه مواجه کرده، بلکه زنجیره تأمین جهانی پلیمرها و مواد شیمیایی پایه را نیز مختل ساخته است. این «جنگ زیرساخت‌ها» پیام روشنی برای بازارهای جهانی دارد: در نبرد جدید، تخریب

نوبت دوم

فراخوان مناقصات عمومی یک مرحله ای

اداره کل راه و شهرسازی جنوب استان کرمان در نظر دارد مناقصه عمومی پروژه به شرح ذیل را از طریق سامانه تداکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تداکات الکترونیکی دولت (استاد) به آدرس **www.setadiran.ir** انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

شماره	عنوان	تضمین (ریال)	نوع	برآورد (ریال)	فهرست بها
۱۳۷/۳/۱۴۰۴	پروژه آسفالت معابر شهر کهنوج فازیک (ولیعصر – شهید بهشتی)	۷,۳۳۶,۰۰۰۰۰۰۰	ضمانت نامه بانکی (مطابق با فرمت ارایه شده در اسناد)– اصل فیش واریزوجه نقد	۱۴۶,۵۰۸,۳۷۳,۰۰۸	فهرست بها راه، آه‌ن ویاند فرودگاه مورخ ۱۴۰۴
۱۳۸/۳/۱۴۰۴	اجرای روسازی باند دوم محور- جیرفت – سه راهی بم حداثفصل یکلومتر	۵,۸۷۲,۰۰۰۰۰۰۰۰	ضمانت نامه بانکی (مطابق با فرمت ارایه شده در اسناد)– اصل فیش واریزوجه نقد	۱۱۷,۴۴۵,۷۷۴,۶۰۲	فهرست بها راه فرودگاه مورخ ۱۴۰۴

• مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت عمومی: ساعت ۱۴ روز ۲۰/۰۵/۱۴۰۵ تا تاریخ ۲۶/۰۵/۱۴۰۵.

• مهلت زمانی ارائه پیشنهاد عمومی یک مرحله ای: تا ساعت ۸ روز چهارشنبه تاریخ ۰۹/۰۲/۱۴۰۵.

• زمان بازگشایی پاکت های مناقصه یک مرحله ای: ساعت ۱۰:۱۵ روز چهارشنبه تاریخ ۰۹/۰۲/۱۴۰۵.

• اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت های الف: آدرس: جیرفت- حدفاصل سیلوولپس راه، بولارورودی شهرک صنعتی شماره ۲ تلفن: ۰۵۱۶-۴۳۳۱۰۰۳۴ وسایت **www.jkerman.mrud.ir** و **www.jkerman.mrud.ir**

پایگاه هلی اطلاعات رسانی مناقصات کشور (ir.mporj.ets|http)

اطلاعات تماس سامانه جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس ۰۲۱-۴۱۹۳۴۰۰۱ و دفتر ثبت نام ۰۸۹۶۹۷۳۷۰۸۹ و ۸۵۱۹۲۷۶۸

اداره کل راه و شهرسازی جنوب استان کرمان

پیام انرژی

می‌توانید چند نقطه از شبکه اول را بنزید و آن را از کار ببندازید. اما برای ازکارانداختن شبکه دوم، باید تمام کشور را بمباران کنید و حتی اگر تمام کشور را بمباران کنید، شبکه ما باز هم نفس می‌کشد. چون برای روز مبادا طراحی شده. در شرایط تحریم ساخته شده. در دل جنگ آزمایش شده. شما می‌گویید می‌توانید نیروگاه‌ها یا ما را بنزید. ما می‌گوییم می‌توانیم پنج نیروگاه اصلی شما را بنزیم. می‌توانیم آب‌شیرین‌کن‌های شما را بنزیم. می‌توانیم زندگی را برای میلیون‌ها نفر در منطقه غیرممکن کنیم. این را ما نمی‌گوییم. این را جغرافیا می‌گوید. این را معماری شبکه شما می‌گوید. این رامدیرعامل شرکت برق خودتان می‌گوید که می‌گوید بعد از ۷۲ ساعت بی‌برقی، زندگی در اسرائیل غیرممکن می‌شود.»

خریداران دو دسته‌اند. عده‌ای تحت‌تأثیر اخبار سیاسی به دنبال خرید رفتند و دسته دیگر به دلیل ترس از افزایش قیمت بیشتر در تابستان، یکی از فروشندگان که به‌نوعی واردکننده است و از چندین نوع از این تجهیزات را ارائه می‌دهد، سعی در القای این موضوع دارد که تا چند ماه دیگر قیمت موتوربرقی که حالا ۱۵۵ میلیون تومان است به ۳۰۰ میلیون تومان خواهد رسید. تماس‌های میدانی با چند خریدار در دیوار نیز نشان می‌دهد این جوروانی در بازار به‌شدت غالب است.

❸ روند قیمت موتوربرق در ۶ ماه

این اولین بار نیست که بازار خرید موتوربرق دچار التهاب شده‌است. آخرین بار مربوط به ۶ ماه قبل یعنی مرداد ۱۴۰۴ بود. «اقتصاد آنلاین» در این تاریخ از قیمت‌های نجومی موتوربرق گزارش دهد. قیمت‌هایی که در این گزارش میدانی آمده است حداقل نصف قیمت‌های حال حاضر است. در این گزارش آمده‌است که قیمت موتوربرق در بازار تابستان ۱۴۰۴ دو حدود ۹۰ میلیون تومان برای مدل‌های پایه آغاز می‌شود و تا بیش از ۱۳۰ میلیون تومان برای مدل‌های پیشرفته‌و صنعتی ادامه دارد.

در بخشی از این گزارش در خصوص قیمت موتوربرق برای مدل‌های ۴ تا ۱۰ کیلووات آمده است: «دستگاه‌ها با توان‌های بین ۴ تا ۱۰ کیلووات، قابلیت‌هایی چون استارت اتوماتیک، کنترل از راه دور و سوخت گازوسز یا بنزینی را ارائه می‌دهند. قیمت این مدل‌ها از حدود ۳۵ میلیون تومان آغاز شده و تا ۱۳۰ میلیون تومان نیز می‌رسد. یکی از قدرتمندترین مدل‌های موجود در بازار تابستان ۱۴۰۴، موتوربرقی با توان ۸ کیلووات، سیستم استارت خودکار و قابلیت کنترل از راه دوراست که با قیمتی بالغ بر ۱۳۰ میلیون تومان به فروش می‌رسد و عمدتاً برای مراکز بزرگ، بیمارستان‌ها یا مجتمع‌های صنعتی مورداستفاده قرار می‌گیرد.»

بازار کم‌رونی بعد از جنگ، شاهد رونقی غیرمعمول در بازار ژنراتورهای برق است. شرایط جنگی در کنار خاموشی‌های مکرر تابستان گذشته، پای «موتوربرق» را نه‌تنها به کارگاه‌ها و فروشگاه‌ها که حتی به حیاط خانه‌های معمولی گشوده است، آنچه مشهود است این است که پیامد مستقیم این هجوم ناگهانی به سمت ژنراتورها، جهش عجیب‌وغریب قیمت‌ها در بازار بوده‌است. امروز بازار کم‌رونی کشور در سایه تنش‌های منطقه‌ای، شاهد رونقی غیرمعمول در بازار ژنراتورهاست. شرایط جنگی در کنار خاطره خاموشی‌های تابستان گذشته، پای موتوربرق را نه‌تنها به کارگاه‌ها و فروشگاه‌ها که حتی به حیاط خانه‌های مسکونی گشوده‌است. پیامد مستقیم این هجوم ناگهانی به سمت ژنراتورها، جهش عجیب‌وغریب قیمت‌ها در بازار بوده‌است.

تنگه

بحران ململی هشداری می‌دهند که در صورت عملی شدن فشار خردکننده قیمت سوخت بر رأی‌دهندگان آمریکایی در آستانه انتخابات و نیاز مبرم چین به تداوم جریان انرژی، فشار دیپلماتیک بر طرفین برای یک «توافق آتش بس فنی» را به‌شدت افزایش داده است. در واقع، ابعاد ویرانگر اقتصادی می‌تواند طرفین را به سمت یک توافق اضطراری (Grand Bargain) ببرد. غیرنظامی‌سازی زیرساخت‌های انرژی سوق دهد. اما از سوی دیگر، اگر طرفین انرژی را تنها اهرم باقی‌مانده برای بقای سیاسی خود ببینند، این بحران به جای توافق، به یک «جنگ فرسایشی جهانی» منجر خواهد شد. در حال حاضر، شدت یافتن هزینه‌های اقتصادی، کفه ترازو را به نفع عملاً این گلوگاه را به یک بن‌بست اقتصادی تبدیل کرده است.

❹ تنگه هرمز و دوراهی توافق یا فروپاشی
کنترل استراتژیک ایران بر تنگه هرمز، جریان عبور ۲۰ درصد از نفت و حجم عظیمی از گاز مایع (LNG) جهان را به حداقل رسانده است. افزایش نرخ بیمه نفتکش‌ها، عملاً این گلوگاه را به یک بن‌بست اقتصادی تبدیل کرده است. از طرفی در پاسخ به این پیرش کلیدی که آیا بحران انرژی به احتمال توافق بین طرفین می‌افزاید، باید گفت!

سازمان ثبت‌اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان اردبیل
آگهی تعیین حدود اختصاصی
نظر بر اینکه تحدید حدود در شش‌دانگ قطعات زمین مزروعی از ۱۷۸ اصلی قریه بوداول واقع در بخش ۳ اردبیل تحدید حدود روز دوشنبه مورخه ۱۴۰۵/۰۲/۱۴
آقای ابراهیم بهرامی به شناسه ملی ۱۴۶۶۶۶۸۰۷۱ فرزند بهرام شش‌دانگ، یک قطعه زمین مزروعی به پلاک ۶۳۴ فرعی واقع در بخش سه اردبیل به مساحت ۱۵۷۹۴/۲۲ مترمربع
برابر آراء به شماره ۱۵۳۷۰- ۱۴۰۴/۰۶/۰۳ هیات حل اختلاف مستقر در منطقه یک اردبیل موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی تأیید مالکیت گردیده است و تا کنون تحدید حدود آن به عمل نیامده است، فلذا طبق ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون مزبور تحدید حدود پلاک مرفوق روز فوق‌الذکر راس ساعت ۱۰ صبح در محل شروع و به عمل خواهد آمد.
بدین‌وسیله به مالکین و مجاورین اخطار می‌شود در موعد مقرر در محل حاضر تا طبق مقررات نسبت به تحدید حدود پلاک مزبور نظارت فرمایند و اعتراض به حقوق ارفاقی و حدود آن مطابق ماده ۲۰ قانون ثبت از تاریخ تحدید حدود به مدت ۳۰ روز خواهد بود.
تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۱/۱۹
رئیس اداره ثبت‌اسناد و املاک منطقه یک اردبیل رضا احمدیان
م الف: ۱۴۰۵/۳/۵

سازمان ثبت‌اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان اردبیل
آگهی تعیین حدود اختصاصی
نظر بر اینکه تحدید حدود در شش‌دانگ یک قطعه زمین مزروعی از ۱۲۳ اصلی شام اسی واقع در بخش ۳ اردبیل تحدید حدود روز یکشنبه مورخه ۱۴۰۵/۰۲/۱۴
آقای محمد قهرمانی به شناسه ملی ۱۴۶۳۴۱۱۹۷۹ فرزند نورزاد شش‌دانگ یک قطعه زمین مزروعی به پلاک ۲۸۸۹۵ فرعی واقع در بخش سه اردبیل به مساحت ۱۱۸۴ مترمربع
برابر آراء بشماره ۳۳۸۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۴ هیات حل اختلاف مستقر در منطقه یک اردبیل موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی تأیید مالکیت گردیده است و تا کنون تحدید حدود آن به عمل نیامده است، فلذا طبق ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون مزبور تحدید حدود پلاک مرفوق روز فوق‌الذکر راس ساعت ۱۰ صبح در محل شروع و به عمل خواهد آمد.
بدین‌وسیله به مالکین و مجاورین اخطار می‌شود در موعد مقرر در محل حاضر تا طبق مقررات نسبت به تحدید حدود پلاک مزبور نظارت فرمایند و اعتراض به حقوق ارفاقی و حدود آن مطابق ماده ۲۰ قانون ثبت از تاریخ تحدید حدود به مدت ۳۰ روز خواهد بود.
تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۱/۱۹
رئیس اداره ثبت‌اسناد و املاک منطقه یک اردبیل – رضا احمدیان
م الف: ۱۴۰۵/۱۱/۰۵

| یادداشت |

چگونه جنگ منجر

به توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر خواهد شد؟

امهدی تفضلی |

ارتیس گروه توسعه همکارهای بین‌المللی ساتبا |

امحیا دانش |

اکارشناس ارشد روابط بین‌الملل و مشاور ساتبا |

افزایش تنش‌ها در غرب آسیا و اختلال در مسیرهای حیاتی انتقال نفت و گاز بار دیگر مسئله امنیت انرژی را در مرکز توجه دولت‌ها قرار داده و بسیاری از کشورها اکنون بیش از گذشته به این نتیجه رسیده‌اند که اتکای صرف به سوخت‌های فسیلی، اقتصاد آنها را در برابر بحران‌های ژئوپلیتیکی آسیب‌پذیر می‌کند؛ واقعیتی که می‌تواند روند گذار جهانی به انرژی‌های تجدیدپذیر را شتاب بخشد.

ایران در منطقه غرب آسیا بر سر یکی از مهم‌ترین گلوگاه‌های تأمین انرژی‌های فسیلی جهان اعم از نفت و گاز و مشتقات آن قرار دارد و رئیس‌جمهور آمریکا با قماری که با حمله به ایران انجام داد عملاً باعث اختلال در روند تأمین و عرضه انرژی در بسیاری از نقاط جهان شده است که بازتاب آن ترغیب کشورها به استفاده از انرژی‌های جایگزین و طی‌کردن سریع‌تر مسیر گذار به انرژی‌های تجدیدپذیر با هدف افزایش امنیت انرژی خواهد بود. البته اقتصادهای بزرگ جهان مانند چین سال ۲۰۶۰ و هند سال ۲۰۷۰ را برای کربن‌زدایی کامل از اقتصادشان تعیین کرده‌اند؛ ولی این هدف‌گذاری تنها تمهید آنها به مسائل زیست‌محیطی را نشان نمی‌دهد؛ بلکه نشانه در اولویت بودن امنیت انرژی برای آنها و عدم وابستگی‌شان به سایر کشورها جهان است؛ به‌ویژه آنکه طی سال‌های اخیر فناوری‌های لازم برای تولید و ذخیره‌سازی برق خورشیدی و بادی به‌شدت رشد کرده و ارزان شده است. به‌علاوه مشکلات یکپارچه‌سازی برق تولیدی متغیر تجدیدپذیرها در شبکه‌های برق با کمک انواع باتری‌ها، تجهیزات الکترونیک قدرت مدرن همچنین توسعه ابزارهای موش مصنوعی در مدیریت تولید، انتقال، توزیع و مصرف برق به‌شدت تسهیل شده است.

اما آنجایی که ترامپ و هم‌حزبی‌هایش دارند سهام بسیاری از شرکت‌های بزرگ نفتی آمریکا هستند همواره نقش انتشار گازهای گلخانه‌ای در گرمایش زمین و تغییرات اقلیمی را انگار کرده‌اند روز زمان به سر کار آمدن از هیچ‌کاری برای مقابله با توسعه تجدیدپذیرها کوتاهی نکرده‌اند، از حذف بسیاری از مشوق‌ها برای توسعه نیروگاه‌های خورشیدی و خودروهای برقی در ایالات متحده گرفته که باعث درگیری جدی ترامپ با ایلان ماسک شد، تا خروج از تمامی پیمان‌های زیست‌محیطی و لغو عضویت آمریکا در پیمان‌هایی مانند آژانس بین‌المللی انرژی‌های تجدیدپذیر و اتحادیه بین‌المللی انرژی خورشیدی و حتی تغییر نام آزمایشگاه ملی انرژی‌های تجدیدپذیر ایالات متحده به آزمایشگاه ملی کوه‌های راکی پس از نزدیک به ۵۰ سال فعالیت.

با شروع جنگی دیگر در غرب آسیا، برهم‌خوردن عبورمور حمل‌های انرژی و نهایتاً کنترل تنگه هرمز در یک اقدام تدافعی از سوی ایران، قیمت نفت و فرآورده‌های مرتبط به‌شدت در حال بالا رفتن است. از سوی دیگر محدودیت‌های زیادی برای تأمین گاز طبیعی مایع که به علت آلودگی کمتر همواره به‌عنوان سوخت دوران گذار به انرژی‌های پاک مطرح بوده نیز ایجاد شده است و دولت‌ها در سراسر جهان را به‌زورت گذار سریع‌تر به انرژی‌های تجدیدپذیر واداشته‌ است. از این میان می‌توان به سخنان ایزتخاق بیرون رئیس آژانس بین‌المللی انرژی اشاره کرد که گفت: «من انتظار دارم یکی از پاسخ‌ها به این بحران، شتاب بخشیدن به انرژی‌های تجدیدپذیر باشد. نه‌تنها به این دلیل که آنها به کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای کمک می‌کنند، بلکه به این دلیل که آنها یک منبع انرژی داخلی هستند». علاوه بر این رئیس‌جمهور کره جنوبی و وزرای اقتصاد کشورهای آسیای جنوب شرقی نیز اخیراً برای تسریع در گذار به انرژی‌های تجدیدپذیر به توافق رسیدند و حتی مردم در برخی کشورهای اروپایی به خرید خودروهای برقی دست‌دم روی آورده‌اند. البته این تحول تنها به کشورهای اروپایی و آسیای شرقی محدود نیست، در کشور ما ایران نیز با هدف مقابله با ناترازی برق و تنوع سبد تولید برق نیروگاه‌ها، برنامه‌های گسترده‌ای برای توسعه نیروگاه‌های خورشید و بادی توسط وزارت نیرو و ساتبا با همراهی سایر ریزر مجموعه‌های صنعت برق و دولت در حال اجرا است، اما با هدف قیرلرژفتن تعدادی از فزاهای پالایشگاهی میدان‌گازی پارس جنوبی که تأمین‌کننده بخش زیادی از شبکه گاز است و تهدیدات ترامپ برای حمله به نیروگاه‌ها، بحث لزوم توسعه سریع تجدیدپذیرها با هدف توسعه تولید پاکتکه برق و اجرای الزامات پدافند غیرعامل دوباره بر سر زبان‌ها افتاده است که این موضوع نیز قطعاً باعث آسایش‌گذار به سمت انرژی‌های تجدیدپذیر و برق‌سازی را تسریع خواهد کرد به‌زونه‌ای که قیمت‌های بالای سوخت‌های فسیلی باعث کاهش شد فناوری‌های مرتبط با انرژی خورشیدی، بادی، باتری‌ها، حمل‌ونقل و گرمایش الکتریکی حتی رقابتی‌تر از قبل شوند.

بنابراین به نظر می‌رسد که برنامه ترامپ برای تقابل با تجدیدپذیرها با شکست مواجه شده‌است. البته باید در نظر داشت که در افاق کوتاه‌مدت ممکن است کشورهای نفتی خارج از منطقه غرب آسیا مانند روسیه و حتی خود ایالات متحده از افزایش قیمت نفت و گاز سود ببرند؛ ولی احتمالاً این اختلال در عرضه، از کشورها را متقاعد خواهد کرد که باید فکری برای تأمین امنیت انرژی خود بکنند. یکی از راهکارها روی آوردن مجدد به زغال‌سنگ است که در تقابل جدی با تعهدات ملی کشورها برای کاهش انتشار کربن قرار دارد و دیگری برنامه‌ریزی برای احداث نیروگاه‌های هسته‌ای که هزینه‌کاذن و زمان طولانی می‌طلبد و از سوی دیگر خطرات احتمالی تکرار فجایعی نظیر چرنوبیل یا فوکوشیما را ممکن است در پی داشته باشد. راهکار نهایی شاید در تجدیدپذیرها نهفته باشد؛ اما تفاوت شوک نفتی فعلی با شوک مانند شوک نفتی در دهه ۷۰ میلادی این است که امروزه فناوری انرژی‌های تجدیدپذیر بالغ‌تر و نسبت به آن سال‌ها در بسیاری از کشورهای جهان رقابتی‌تر شده‌اند و از سوی دیگر به دلیل روندهای جاری برقی‌سازی، امکان یکپارچه‌سازی بهتری با زیرساخت‌های رفاهی، صنعتی، ارتباطی و حتی حمل‌ونقل در بلندمدت را دارا هستند.

در مجموع به نظر می‌رسد با وجود تضعیف معاهدات زیست‌محیطی و کمک‌های بین‌المللی در حوزه مقابله با تغییر اقلیم توسط ایالات متحده طی دو سال اخیر، به نقل از رسانه‌های معتبری همچون فاینشال تایمز و وال‌استریت ژورنال، ماجراجویی آمریکا در ایران جانی تازه به گذار انرژی خواهد هدید.

هم‌اکنون بسیاری از کشورها در حال تجدید نظر در استراتژی‌ها و برنامه‌های کلان انرژی‌شان برای تسریع در گذار به انرژی‌های پاک هستند، روندی که در کشور ما نیز به حول و قوه الهی و همت مسئولان مربوطه در وزارت نیرو و ساتبا طی خواهد شد تا علاوه بر پاک‌تر شدن سبد تولید برق، کاهش وابستگی به زنجیره تأمین گاز، و سوخت‌های مایع، امنیت انرژی کشور ارتقا یافته و اصول پدافند غیرعامل در صنعت برق کشور به نحو‌بهتری پیاده‌سازی شود.

باشد. انگار آدم دوست دارد به خودش دروغ بگوید. تصاویر اما چیز دیگری می‌گفت.»
شریف به خلاف سایر دانشگاه‌های مهم دیگر، متمرکز است. یک محوطه دارد و بخش‌های مختلف که همه دانشجویان آن را می‌شناسند. به گفته شیما همه می‌دانند کدام دانشکده در کجای دانشگاه است، هر راهرو به کجا می‌رسد، کجا می‌شود درس خواند، کجا فیلم دید، مرکز همایش کجاست، فلان ساختمان قدیمی کی بازسازی شده، تاریخچه‌اش چیست، «شریف یکی هویت دارد که به معماری، ساختار و تاریخش وصل است. این هویت عجیب است، هم آدم‌ها به آن افتخار می‌کنند و هم از آن متنفرند. درحالی‌که همه دانشجویان و دانش‌آموختگانش به آن احساس تعلق خاطر دارند، درعین‌حال اغلب شان می‌گویند آن اخلاق نخنگانی و نگاه از بالا‌به‌پایین در آنها نیست. خاصیت شریف همیشه این بوده.»

آنچه شیما درباره شریف می‌گوید، مثال روشنی از وضعیت و شرایط ماست. آدم‌هایی که تعلق خاطر به مفاهیم و مرزهایی دارند و در عین خود را از آن جدا می‌دانند. همین است که می‌بینیم برخی با بی‌تفاوتی در برابر هر ویرانی می‌گویند بهترش را می‌سازیم. اولین خبر درباره شریف این بود که مرکز محاسبات را زده‌اند. شیما درباره این مرکز زیاد نمی‌دانست، برخلاف خانواده‌اش. «مادرم شریف درس خوانده، پدرم هم. در این دانشگاه با هم آشنا شدند و ازدواج کردند. مادرم جزو چهار زن از ۴۰ نفر ورودی دوره خودش بود که علوم کامپیوتر خواند. او درباره این مرکز به من گفت، اینکه صرف فعل باشد به معنای از دست‌رفتن یک تاریخ است. پدر و مادر شیما بارها درباره ساختمان‌های مختلف به او می‌گفتند و حالا این بمباران باعث شده تا درباره مرکز محاسبات بیشتر حرف بزنند. «پدرم در رشته برق شریف درس خوانده. می‌داند فلان دستگاه را چه کسی آورده و چه تأثیری داشته. ما یک بخش از تاریخ را از دست‌داده‌ایم.»

بارها این گزاره را شنیده‌ایم که دانش می‌ماند و دانشگاه نابود نمی‌شود. شیما با این گزاره مخالف است. «آنچه اتفاق افتاده دردآور است. یک ساختمان فراتر از بنای یک ساختمان است. بگذریم که مرکز داده داست، اطلاعات بچه‌های دانشگاه آنجاست. این ساختمان هویت و تاریخ ما بود. زمانی که مادرم درباره‌اش گفت فکرکردم بخشی از تاریخ ما از دست‌رفته، اطلاعات اولین زنانی که در آنجا بودند، همه چیزی که متعلق به آن بوده.»
شیما هم‌زمان با فیزیک در رشته فلسفه علم تحصیل کرد. آن سال‌ها واحدهای تطبیقی بین علوم انسانی و فلسفه و علم ارائه می‌شد. درس‌های جدید مثل زندگی روزمره، جامعه‌شناسی محیط‌زیست و… «در فیلم آوار ساختمان فلسفه علم ورقی را دیدم که مربوط به همان درس‌ها بود. قلمب مجاله شد. من سال‌هاست که از آنجا فارغ‌التحصیل شده‌ام. برایم عجیب است که افراد به دانشگاه شریف افتخار می‌کنند و باز ساکت‌اند که چنین بلایی سر آن آمده است.»
یکی از اعضای دولت بعد از بمباران شریف تویییتی زده و در آن آورده بود که نخگان شریف سکوت نکنند، اینجا MIT ایران است. «به خودم گفتم این مقام مسئول با چه کسی حرف می‌زند. اینترنت را بسته‌اند. آنها که در شریف درس خوانده و در ایران ماندند دسترسی به اینترنت ندارند که از دانشگاه بگویند. همه اینها برای من ریج است. حرف‌های بی‌معنا درباره دانشگاهی که تاریخ و دانش آن از بین می‌رود. اینها تنها مربوط به شریف نیست، شهید بهشتی، پلی‌تکنیک، علم و صنعت و.. هم دانشگاه‌های مهم هستند. آدم‌ها زحمت کشیدند که آن را بسازند.»

به گفته شیما، شریف مثل هر دانشگاهی در هر جای دنیا تاریخ پیچیده‌ای دارد، بخش‌هایی قابل ذراع و بخش‌هایی قابل نقد. «با وجود این بمباران و نابودکردن دانشگاه یک جنایت است که جلوی چشممان اتفاق می‌افتد و ما در خاموشی نمی‌دانیم چه کنیم.»
❖ تکدی از قلمب راکنند
«امین آشتیانی» دانش‌آموخته رشته ریاضی دانشگاه صنعتی شریف ساکن ایران نیست، او این شب‌ها مثل خیلی از ایرانی‌ها خواب راحت ندارد. شب‌ها هر نیم ساعت و یک ساعت یک‌بار از خواب بیدار می‌شود و به بیست‌تری چرخد.

موبایلش نگاهی می‌اندازد. دوشنبه هم همین‌طور همان لحظه‌های اول انفجار بیدار شد و خبر را خواند. «آنچه منتظرش بودم اتفاق افتاده بود. سیر حوادث نوبت به شریف هم می‌رسد. وقتی علم و صنعت، دانشگاه صنعتی اصفهان، پلی‌تکنیک، شهید بهشتی و یک پژوهشگاه دانشگاه در طرشت را بمباران کرده بودند، می‌دانستم بالاخره شریف را هم می‌زنند؛ اما این به معنای آن نیست که برایم سهمگین نباشد. یک‌لحظه یخ کردم، مثل سایر اتفاقاتی که این روزها خبرش را خواندم.»

امین ۲۰ سال پیش از دانشگاه شریف فارغ‌التحصیل شد؛ اما همچنان ارتباطش را با آنجا دارد و همچنان احساس وابستگی می‌کند. همین موضوع باعث شده هر بار به ایران می‌آید سری هم به دانشگاه بزند. حتی اگر حس و حال یک دانشجوی کارشناسی را نداشته باشد. «شاید شرم‌آور باشد؛ اما اولین چیزی که می‌خواستم بدانم این بود که بمب کجای دانشگاه خورده. در این شرایط هم حتی آدم می‌خواهد احساس کند لاقال جایی باشد که تعلق خاطر کمتری به آن دارد. می‌دانم که هر نقطه دیگر این دانشگاه فراتر از دانشکده ریاضی، شهر و کشور آسیب ببیند تلخ و ترسناک است.»
حس شرمندگی که امین از آن صحبت می‌کند را بسیاری در ایران تجربه کرده‌اند، وقتی صدایی می‌آید که من زنده‌ام هم آسودگی دارد و هم شرمندگی از اینکه دیگری زنده نیست. ساعتی بعد امین بالاخره توانست فیلم‌ها و تصاویر دانشگاه را ببیند. «فهمیدم ضلع جنوبی دانشگاه بوده‌که آسیب‌دیده. باز ذهنم رفت سمت سالن آمفی‌تئاتر که پایین بود. نمی‌دانم الان این بنا سرپا هست یا نه. ولی یکی از آن جاهایی بود که آن سال‌ها زیاد به آن سری می‌زدیم.»

بمباران شریف همچون بمباران شهید بهشتی، علم و صنعت و…، قلب بسیاری را به درد آورده، قلب امین را هم. «هر بمبی که روی ایران می‌افتد تکه‌ای از قلمب کنده می‌شود، بمباران شریف تکه بزرگ‌تری از آن راکنند.»
دانشگاه شریف دانشگاه مهمی از زوایای مختلف است. جدا از اینکه یکی از بهترین دانشگاه منطقه است در اتفاقات ایران منشأ بسیاری از تأثیرات بوده، به گفته امین این تأثیر چه درباره دلیل ساخته‌شدن آن است و چه درباره کادری که آنجا را ساختند و نمونه‌اش را در خیلی از دانشگاه‌های دنیا نداریم. به‌علاوه دانشگاه شریف دولتی است، این دولتی بودن تنها به معنای مجانی بودن نیست، هزینه‌های زیادی برای این دانشگاه شده است؛ از همان دهه ۵۰ سرمایه‌گذاری زیادی صورت گرفت و ایرانی‌ها آن را ساختند. وزای هزینه‌های مادی، تلاش و انرژی زیادی در بخش دانشگاهی شریف شده و به‌تمام‌معنی یک نهاد شکل گرفته است. «دانشگاه شریف یک نهاد است و ضربه خوردن به آن ضربه خوردن به تلاش‌هایی است که برای ساختن این نهاد انجام شده. من سال‌هایی که دانشگاه بودم و بعدتر از آن در جریان کارهایی بودم که آنجا انجام می‌شد؛ چه ساختن‌شدن یک ساختمان کوچک باشد و چه ایجاد یک زیرگروه در دانشکده‌ها و ساختن پژوهشکده‌ها. برای هر کدام از اینها انرژی زیادی صرف شده است و آسیب‌دیدن هر کدام خسران زیادی است.»

آنچه شریف را از سایر دانشگاه‌های منطقه به گفته امین متفاوت می‌کند این است که علمی که تولید می‌شود بومی و با انرژی ایرانی‌هاست. «کشورهای ثروتمند منطقه دانشگاه‌های خیلی خوبی دارند که در رتبه‌بندگ‌های دنیا رتبه‌های بالایی را کسب کرده‌اند. آنچه این دانشگاه‌ها را شاخص کرده به هزینه‌های مالی برومی‌گردد؛ اما آنها ریشه در دل جامعه و حتی دانشجویان و استادان و… ندارند. قصد من از این‌که گفته ارزش‌گذاری نیست. اما دانشگاه شریف یک دانشگاه تماماً بومی است.»

امین امیدوار است که بازودی شریف که مایه امید است، دیواره بلند شود و از این خاکستر خود را ترمیم کند. «دانشگاه شریف نسبت به سایر دانشگاه‌ها کمتر وابسته به خارج است. این دانشگاه سرپا می‌شود؛ اما با صرف هزینه زیاد. بااین‌حال خاطره این آسیب به‌زحمت و

تلاش انسان‌هایی که آن را ساختند تا همیشه بر پیکر این جامعه باقی می‌ماند.»

❖ دریغ که عمر آرزوها چقدر ارزان دیده شد
«من هیچ‌وقت یک شریفی درست‌وحسابی نبودم. از آن مخ‌هایی که می‌روند کارهای عجیب‌وغریب می‌کنند و نخبه هستند. احتمالاً به همین دلیل در طول سال‌های طولانی تحصیل سر و کارم به مرکز محاسبات نیفتاده بود. وقتی شنیدم جنوب شریف هدف قرار گرفته نگران مسجد شدم. مسجدی که به نظم مرکز یکی از زیباترین مسجدهای تهران است.»
اینجا گفته‌های محدثه است، او در سال ۱۳۸۷ وارد دانشگاه شد. عنوان رشته و فامیل را به درخواست خودش در این گزارش نمی‌آورم. محدثه در نوشته‌های یکی از دوستانش درباره بمباران، نام دکتر تابش رادید. کسی که مدتی مرکز محاسبات بود. «دکتر تابش را یک‌بار در یک جلسه مجازی دیدم. مدتی بود که در دانشگاه استنفورد کار می‌کرد و با توافع عجیبی راجع به خودش می‌گفت «حالا من هم مؤقتاً اینجا به کارهایی می‌کنم…» جلسه را با ما گذاشته بود که ببیند برای کاری که می‌خواستیم بکنیم می‌تواند کمکمان کند یا نه. این کار را فقط برای ما نمی‌کرد. همان روزها بود که فهمیدم از پروژه دیگری هم در حال حمایت است. فهمیدم تقریباً در هر پروژه غیرانتفاعی که به‌نوعی به ریاضی، علوم کامپیوتر یا حوزه‌های مشابه مرتبط باشد، می‌شود اثر دکتر تابش را دید. همه آدم‌های شبیه ما وقتی به کمک نیاز داشتند حتماً سراغ او می‌رفتند و او با شوق عجیبی ایده‌های ما را می‌شنید و همراهمان هیجان‌زده می‌شد و تشویق می‌کرد و تلاش می‌کرد که کمک کند.»

«محدثه» نمی‌خواهد تنها درباره ساختمان مرکز محاسبات و دانشکده فلسفه علم حرف بزند، او بیشتر درگیر افرادی است که برای آنچه ساخته شده عمر و جوانی گذاشته‌اند. «به فکر دکتر تابش هستم. به فکر آرش اباذری هستم که در مرکز فلسفه علم تدریس می‌کرد. به فکر سعید انوری‌نژاد هستم که برای موزه کامپیوتر تلاش کرده بود از گنجینه مرکز محاسبات هم استفاده کند و نشده بود و حالا ضمه می‌خورد که اگر بخشی از وسایل را بیرون برده بودند الان سالم بودند. آنچه می‌گویم راجع به شریف نیست، راجع به مرکز محاسبات شریف و هیچ ساختمان دیگری نیست. راجع به آدم‌هایی است که مرکز محاسبات را و شریف را و این کشور را ساخته‌اند. بخشی از خودشان را در این کارها یافته‌اند و بخشی از خودشان را در این کارها گذاشته‌اند. آدم‌هایی که به‌سختی کار کرده‌اند، طرد شده‌اند و حتی وقتی به‌اجار به آن سر درنیا رفته‌اند هنوز دلشان برای همین کارها می‌تپد. نه برای ساختمان‌ها که برای آدم‌هایی که قرار است در این ساختمان‌ها بیایند و بروند و زندگی کنند و بسازند.»

بودند و چنین آدم‌هایی را به واسطه قدرتی که داشتند طرد کردند. کسانی هم هستند که خیالشان راحت است که این ساختمان‌ها را بعداً بهتر خواهند ساخت. «به گمان من هیچ‌کدام نفهمیده‌اند که موضوع ساختمان‌ها نیستند. موضوع آدم‌هایی هستند که عمرشان، آرزوهایشان، تلاش‌هایشان را صرف این ساختمان‌ها و چیزهایی که درون آن‌هاست کردند. گروه اول عمر و تلاششان را گرفتند و گروه دوم بعضاً نگران از دست‌رفتن جانشان نیستند. اما موضوع این ساختمان‌ها نیستند، موضوع آدم‌ها هستند. موضوع آدم‌ها هستند و دریغ که عمر و آرزوهای این آدم‌ها چقدر ارزان دیده شد و چقدر راحت از دست رفت.»

❖ گفتند می‌سازیم و خراب شد
«محمد ملک‌شاهی» دانش‌آموخته برق شریف آن‌قدر گله دارد که نوبت به پرداختن به ساختمان‌ها نمی‌رسد. «سخن من با آنهاست که گفتند کمک می‌رسد، آنچه دیدیم ویرانی بود.»

او از هم دانشگاه‌هایش هایش گله دارد، از همه کسانی که موافق مناسله خارجی بودند. از اینکه هر چه گفت و نوشت کسی حرفش را جدی نمی‌گرفت و از او رنجیده می‌شدند. «هر چه گفتم کسی نشنید.»

تاغ؛ ناجی بیابان‌های سرخس

رئیس اداره‌منابع‌طبیعی و‌آبخیزداری سرخس گفت: «درآفدای مؤثرودرراستای‌حفاظت‌ازمحیط‌زیست و‌مقابله‌با‌پدیده‌روزافزون‌بیابان‌زایی، در‌شهرستان سرخس برای‌احیاء ۱۰هکتاراز‌اراضی‌طرح‌جامع‌با‌کاشت‌گسترده‌نهال‌های‌مقاوم‌تاغ‌آغاز‌شده‌است.»

سید حسین حسینی‌کیا با بیان اینکه این پروژه زیست‌محیطی که با اعتباری بالغ‌بر۳۵میلیاردریال‌به‌اجرا درآمده، در‌راستای‌تحقق‌توسعه‌پایدار و‌حفظ منابع طبیعی است، بر رویکرد هدفمند مدیریت شهری در‌اجرای‌طرح‌های‌بیابان‌زدایی و‌آبخیزداری تأکید و اظهار کرد: «اجرای‌طرح‌های‌بیابان‌زدایی و‌آبخیزداری یکی از‌اولویت‌های‌اساسی‌ما در‌سرخس است.»

او حفظ منابع طبیعی را پیش‌شرط توسعه پایدار و تضمین‌کننده آینده‌ای سبز برای نسل‌های آینده دانست و‌اظهار کرد: «بر‌اساس برنامه‌ریزی‌های‌انجام شده، امسال بیش از ۱۷هزار‌اصله‌نهال در‌سرتاسر شهرستان سرخس کاشته خواهد شد.» رئیس اداره منابع طبیعی و‌آبخیزداری سرخس افزود: «امیدواریم با همکاری‌وهم‌هانگی‌فعالیت‌های‌حفاظتی‌تبدیل‌مدنی، بتوانیم این‌رقم‌را‌با‌افزایش چشمگیری‌مواجه‌سازیم‌و‌پوشش گیاهی منطقه راگسترش دهیم.» او‌با اشاره به اینکه یکی از نقاط کلیدی و‌راهبردی‌که در این طرح مورد‌توجه ویژه قرار گرفته، منطقه‌خاگنگیران است، بیان کرد: «این منطقه به‌واسطه موقعیت‌جغرافیایی‌و‌اهمیت اقتصادی‌خود، به‌یکی از‌کانون‌های مهم در عملیات بیابان‌زدایی تبدیل شده‌است.»

رئیس اداره منابع طبیعی و‌آبخیزداری سرخس در این باره اظهار کرد: «منطقه‌خاگنگیران به‌عنوان یکی از نقاط کلیدی و‌راهبردی شهرستان،‌کانون‌توجه ویژه‌ای در بحث بیابان‌زدایی قرار دارد. در همین راستا، ۶۰۰۰

۵

روزنامه

سام‌ما
www.payama.ir

| **یادداشت** |

چه کسی باید درباره صلح تصمیم بگیرد؟

آرژمین نوربخش |
مدیرعامل خانه آب ایران |

این روزها و پس از گذشت حدود چهل روز از آغاز جنگ، بحث‌های گسترده‌ای درباره مسیرهای صلح و پایدار و نیز امکان یک آتش‌بس موقت در محافل دانشگاهی، اجتماعی و سیاسی در جریان است. در کنار این بحث‌ها، گاه‌شاهد واکنش‌های تندو عیبی نسبت به دیدگاه‌های متفاوت نیز هستیم. شاید در چنین فضایی بد نباشد چند نکته را با آرمش با هم مرور کنیم.

به باور نگارنده، تصمیم درباره جنگ‌و صلح از پیچیده‌ترین تصمیم‌هایی است که یک کشور می‌تواند با آن روبرو شود. چنین تصمیمی ذاتاً مسئله‌ای میان‌رشته‌ای و چندبعدی است و نیازمند نگاه‌های متنظمی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی است. طبیعی است که در زمان جنگ، نیروهای نظامی نقش بسیار مهمی در میدان‌و در تصمیم‌های عملیاتی دارند. اما تصمیم درباره صلح پایدار معمولاً مشارکت طیفی از متخصصان است؛ دیپلمات‌ها، اقتصاددانان، جامعه‌شناسان، کارشناسان امنیتی، اجتماعی. نکته مهم در این میان، نحوه‌گفت‌و‌گوی ما درباره این مسائل است. چرا گاهی درباره موضوعاتی که دانش تخصصی محدودی در آن‌ها داریم، با قطعیت و خشم سخن می‌گوییم؟ شاید بهتر باشد با فورتیو بیشتر با این موضوع برخورد کنیم. اختلاف‌نظر طبیعی است؛ اما تهدید، برجسب‌زدن یا منهم‌کردن افراد به خیالت، نه به روش‌شدن حقیقت کمک می‌کند و نه به منافع کشور. واقعیت این است که جنگ، حتی برای کشورهایی که در میدان نظامی موفق عمل می‌کنند، هزینه‌های سنگینی دارد. تجربه‌های تاریخی بارها این واقعیت را نشان داده است.

محدثه؛ من هیچ‌وقت

یک شریفی
درست‌وحسابی نبودم.
از آن مخ‌هایی که می‌روند کارهای

عجیب‌وغریب می‌کنند و
نخبه هستند. احتمالاً به

همین دلیل در طول
سال‌های طولانی
تحصیلم سر و کارم به
مرکز محاسبات نیفتاده
بود.
وقتی شنیدم
جنوب شریف هدف قرار
گرفته نگران مسجد
شدم.
مسجدی که به
نظرم حتماً یکی از
زیباترین مسجدهای
تهران است

برای مثال در جنگ ایران و عراق (۱۳۵۹ تا ۱۳۶۷)، برآوردها نشان می‌دهد در مجموع دو طرف بیش از یک میلیون کشته و زخمی دادند. خسارت اقتصادی ایران در برخی برآوردها بین ۵۰ تا ۱۰۰ میلیارد دلار به قیمت امروز تخمین زده می‌شود. شهرهای مرزی مانند خرمشهر آبادان، قصرشیرین و ده‌ها شهر و روستای دیگر تقریباً ویران شدند و بازسازی برخی از آن‌ها سال‌ها طول کشید؛ برخی نیز هرگز به شکوه و رونق گذشته خود بازنگشتند.

در جنگ‌های معاصر نیز تصویر مشابهی دیده می‌شود. در سوریه طی بیش از یک دهه جنگ، بیش از ۵۰۰ هزار نفر کشته شدند. میلیون‌ها نفر آواره شدند و بنا بر برآورد سازمان ملل بیش از نیمی از زیرساخت‌های کشور آسیب دید یا نابود شد.

در اوکراین نیز از زمان آغاز جنگ در سال ۲۰۲۲، هزاران غیرنظامی کشته شدند و بانک جهانی در برخی گزارش‌ها هزینه بازسازی زیرساخت‌ها را صدها میلیارد دلار برآورد کرده‌است. تقریباً هر همه این کشورها یک الگوی مشترک دیده می‌شود: پس از جنگ، موجی از مشکلات اقتصادی و اجتماعی شکل می‌گیرد؛ بیکاری گسترده، تورم بالا، کاهش سرمایه‌گذاری، تعطیلی کسب‌وکارها، مهاجرت نیروهای متخصص و در مواردی تضعیف بنیان‌های اجتماعی. در بسیاری موارد، پیامدهای اقتصادی و اجتماعی پس از جنگ حتی سال‌ها طولانی‌تر و فرساینده‌تر از خود جنگ بوده‌است.

به همین دلیل در بسیاری از تجربه‌های تاریخی، کشورها تلاش کرده‌اند زمانی که هنوز توان و انسجام دارند، مسیرهای دیپلماتیک را نیز بررسی کنند. در جهان نمونه‌های قابل‌توجهی از صلح‌های موفق وجود دارد. پس از دهه‌ها خشونت در ایرلند شمالی، توافق «جمعه نیک» در سال ۱۹۹۸ توانست درگیری‌های خونین میان گروه‌ها را تا حد زیادی متوقف کند و جامعه‌ای که سال‌ها در چرخه خشونت گرفتار بود را به‌سوی ثبات سوق دهد.

با آشتی تاریخی میان فرانسه و آلمان پس از جنگ جهانی دوم؛ همکاری که سه بار طی کمتر از یک قرن با یک‌دیگر جنگیده بودند، اما در نهایت با شکل‌گیری پروژه همکاری اروپایی به شریکان راهبردی تبدیل شدند و امروز از پایه‌های اصلی اتحادیه اروپا هستند. در تاریخ خود ما نیز درس‌های مهمی وجود دارد. درباره جنگ ایران و عراق خود هم میان تحلیل‌گران بحث هست که آیا پس از آزادسازی خرمشهر در سال ۱۳۶۱ امکان پایان‌دادن زودتر به جنگ وجود داشت یا نه؛ و اگر چنین می‌شد و جنگ چندسال زودتر پایان می‌یافت، چه منافع اقتصادی و اجتماعی برای ایران به همراه داشت و چه تعداد از تلفات انسانی می‌توانست کاهش یابد. برخی معتقدند اگر در مقطعی که موازنه قوا به سود ایران بود صلح شکل می‌گرفت، شرایط مذاکرات متفاوت می‌بود و ایران دست بالاتری داشت؛ برخی دیگر نگاه متفاوتی دارند. همین اختلاف‌نظرها خود نشان می‌دهد که تصمیم درباره ادامه جنگ یا پایان آن تا چه اندازه پیچیده و سرنوشت‌ساز است. در چنین شرایطی شاید مهم‌ترین چیزی که جامعه‌ما به آن نیاز دارد «عقلانیت جمعی» است؛ تصمیمی که دیدگاه‌های متخصصان حوزه‌های مختلف، پذیرش اینکه یک گروه به‌تنهایی نباید تصمیم‌گیرنده چنین مسئله سرنوشت‌سازی باشد، و تلاش برای اتخاذ تصمیمی که در عین حفظ عزت و انسجام ملی، منافع بلندمدت کشور را پیشینه و آسیب‌ها را تا حد امکان کاهش دهد.

ادامه یادداشت را در ویسایت «پیام‌ما» بخوانید.

تخریب گسترده

موج انفجار جنگ رمضان به میراث ساسانی رسید

آسیب به برج و باروی ۱۷۰۰ساله کوهپایه

«کوهپایه»، شهری که قرن‌ها در حاشیه کویر مرکزی ایران به‌عنوان یکی از حلقه‌های تاریخی مسیر اصفهان به یزد و کرمان شناخته می‌شود، این روزها با خبری تلخ در حوزه میراث فرهنگی مواجه شده است؛ خبر آسیب به برخی از بناهای تاریخی این شهر بر اثر موج انفجار ناشی از حملات موشکی در جریان جنگ اخیر موسوم به جنگ رمضان. بناهایی که برخی از آنها قدمتی تا دوره ساسانی دارند و بخشی از حافظه تاریخی شرق اصفهان محسوب می‌شوند.

ساسانیان بازمی‌گردد و در آن دوران حصارهای دفاعی پیرامون شهر ساخته شده بود؛ حصارکی که امروز بخش‌هایی از برج و باروی آن همچنان پابرجاست و یکی از مهم‌ترین نشانه‌های تاریخ کهن این منطقه به شمار می‌رود.

به گفته ملکیان، افزون بر این سازه دفاعی، مجموعه‌ای از بناهای شاخص تاریخی از جمله کاروان‌سرای عباسی، کاروان‌سرای حمام و همچنین یک شهر زیرزمینی وسیع در زیر بافت تاریخی کوهپایه قرار دارد که بخشی از هویت تاریخی این شهر را شکل می‌دهند.

او تأکید می‌کند: «شهر زیرزمینی کوهپایه با وسعتی حدود هفت کیلومتر در زیر بخش‌هایی از بافت تاریخی از جمله محدوده کاروان‌سرا و حمام تاریخی گسترده شده و در چهار طبقه ساخته شده است؛ مجموعه‌ای کم‌نظیر که هنوز همه بخش‌های آن به طور کامل کاوش و مطالعه نشده است.»

باین حال، در پی حملات موشکی روزهای گذشته به نقاطی در اطراف شهرستان کوهپایه، موج انفجار برخی از این بناهای تاریخی را نیز تحت‌تأثیر قرار داده است. ملکیان در این باره می‌گوید: «در اثر موج انفجار، بخشی از سقف دروازه ورودی کاروان‌سرای حمام کوهپایه دچار ریزش شده است. این کاروان‌سرا یکی از آثار تاریخی ثبت ملی این شهر محسوب می‌شود و در محدوده بافت تاریخی قرار دارد.»

او همچنین از آسیب به بخشی از برج و باروی ساسانی شهر خبر می‌دهد و توضیح می‌دهد: «این سازه

اکوگوش دیباچا

روزنامه‌نگار

بر اساس اطلاعات ارائه‌شده از سوی اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی شهرستان کوهپایه، موج انفجار ناشی از حملات موشکی در روزهای اخیر باعث تخریب بخش‌هایی از دروازه ورودی کاروان‌سرای حمام کوهپایه و همچنین آسیب به قسمتی از برج و باروی ساسانی واقع در ورودی بازار تاریخی شهر شده است؛ رخدادی که اگرچه تاکنون به تخریب گسترده مجموعه‌های تاریخی منجر نشده، اما زنگ خطری جدی برای میراث چند هزارساله این منطقه محسوب می‌شود.

«سعید ملکیان»، رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی شهرستان کوهپایه در گفت‌وگو با پیام ما با تشریح جزئیات این حادثه می‌گوید: «شهرستان کوهپایه در فاصله حدود ۶۵ کیلومتری شرق اصفهان و در مجاورت محور ترانزیتی اصفهان، بندرعباس قرار گرفته است؛ مسیری که در گذشته نیز یکی از شاخه‌های مهم جاده ابریشم محسوب می‌شد و همین موقعیت جغرافیایی باعث شکل‌گیری مجموعه‌ای از بناهای تاریخی، کاروانی و دفاعی در این شهر شده است.»

او توضیح می‌دهد: «پیشینه تاریخی کوهپایه به دوره

شهرستان کوهپایه باتوجه به قرارگرفتن در مسیرهای ارتباطی مهم و همچنین نزدیکی به برخی زیرساخت‌های منطقه‌ای، در روزهای اخیر شاهد وقوع انفجارهایی در اطراف خود بوده است؛ انفجارهایی که موج نیز رسیده است

فرسایش طبیعی قرار دارند، در برابر شوک‌های ناگهانی مانند موج انفجار ارتعاشات شدید یا زلزله بسیار حساس هستند و حتی آسیب‌های کوچک می‌تواند به فروپاشی تدریجی بخش‌های دیگر بنا منجر شود.

* برج و باروی ساسانی در معرض خطر فروریختن در کنار آسیب وارد شده به کاروان‌سرای حمام، بخش دیگری از خسارت‌ها مربوط به برج و باروی تاریخی شهر کوهپایه است؛ سازه‌ای که ریشه‌های آن به دوره ساسانی می‌رسد و یکی از قدیمی‌ترین آثار تاریخی این منطقه محسوب می‌شود.

به گفته ملکیان، بخشی از این دیوار دفاعی در محدوده ورودی بازار قدیمی شهر دچار ریزش شده است.

او هشدار می‌دهد: «در صورت تداوم موج انفجارها یا ارتعاشات شدید، احتمال فروریختن بخش‌های بیشتری از این سازه تاریخی وجود دارد.»

برج و باروی کوهپایه در گذشته به‌عنوان حصار دفاعی شهر عمل می‌کرد و نقش مهمی در حفاظت از ساکنان شهر در برابر حملات و ناامنی‌های منطقه‌ای داشت. بقایای این حصار هنوز در بخش‌هایی از بافت قدیمی شهر دیده می‌شود و از نظر تاریخی ارزش بالایی دارد. به گفته مسئولان میراث فرهنگی، هرگونه آسیب به این سازه‌ها به معنای از دست رفتن بخشی از تاریخ شهر است؛ تاریخی که قدمت آن به بیش از هزار و هفتصد سال پیش بازمی‌گردد.

ملکیان در توضیح برآورد اولیه خسارت‌ها می‌گوید: بررسی‌های اولیه کارشناسان نشان می‌دهد که میزان خسارت وارد شده به بناهای تاریخی سطح شهر به‌ویژه برج و باروی ساسانی، در حال حاضر حدود ۲۰ میلیارد تومان برآورد شده است.

او تأکید می‌کند: این رقم تنها مربوط به آسیب‌های قابل‌مشاهده در سطح زمین است و هنوز برآوردی از خسارت احتمالی به شهر زیرزمینی کوهپایه انجام نشده است.

ایهام درباره وضعیت شهر زیرزمینی هفت کیلومتری

یکی از مهم‌ترین نگرانی‌های کارشناسان میراث فرهنگی درباره پیامدهای موج انفجار، احتمال آسیب به شهر زیرزمینی کوهپایه است؛ مجموعه‌ای که در زیر بخش‌های وسیعی از بافت تاریخی شهر گسترده شده و هنوز بخش‌های زیادی از آن ناشناخته باقی مانده است.

این شهر زیرزمینی که به گفته مسئولان محلی حدود هفت کیلومتر وسعت دارد، در چهار طبقه ساخته شده و در گذشته احتمالاً کارکردهای مختلفی از جمله پناهگاه، انبار و مسیرهای ارتباطی داشته است.

ملکیان می‌گوید: تاکنون بررسی دقیقی درباره تأثیر موج انفجار بر ساختار این مجموعه زیرزمینی انجام نشده و کارشناسان در حال برنامه‌ریزی برای آسیب‌شناسی آن هستند.

او تأکید می‌کند: «ساختارهای زیرزمینی به‌ویژه در صورتی که دارای سقف‌های خشتی یا طاقی باشند، در برابر لرزش‌های شدید بسیار حساس هستند و لازم است هرچه سریع‌تر بررسی‌های فنی برای اطمینان از پایداری آنها انجام شود.»

در همین حال، نگرانی دیگری نیز وجود دارد؛ «اینکه در صورت ایجاد ترک‌های سازه‌ای در بخش‌های زیرزمینی، احتمال نشست یا آسیب در بافت تاریخی سطح شهر نیز افزایش می‌یابد.»

نصب سپرآبی برای حفاظت از کاروان‌سرای عباسی

در میان بناهای تاریخی کوهپایه، کاروان‌سرای عباسی جایگاه ویژه‌ای دارد. این کاروان‌سرا از بناهای شاخص دوره صفوی است و به‌عنوان یکی از عناصر شبکه کاروان‌سراهای تاریخی ایران شناخته می‌شود.

ملکیان در این باره می‌گوید: «در روزهای ابتدایی آغاز جنگ، بر اساس دستورالعمل‌های وزارت میراث فرهنگی، اقداماتی برای حفاظت از بناهای مهم

تاریخی انجام شد.» یکی از این اقدامات نصب سپر آبی بر روی کاروان‌سرای عباسی کوهپایه بود؛ اقدامی که به گفته او در همان هفته اول جنگ اجرا شد.

سپر آبی یکی از روش‌های حفاظتی برای کاهش اثرات احتمالی آتش‌سوزی یا انفجار بر بناهای تاریخی است و معمولاً در شرایط بحران برای حفاظت از آثار شاخص مورد استفاده قرار می‌گیرد.

به گفته رئیس اداره میراث فرهنگی کوهپایه، این اقدام باعث شد که کاروان‌سرای عباسی از آسیب‌های احتمالی موج انفجار در امان بماند و تاکنون گزارشی از تخریب در این بنا دریافت نشده است.

آغاز بررسی‌های کارشناسی برای مرمت

ملکیان با اشاره به اقدامات پس از وقوع این آسیب‌ها می‌گوید: «هماهنگی‌های لازم با کارشناسان میراث فرهنگی برای بررسی دقیق خسارت‌ها انجام شده است.»

به گفته او، مرحله نخست این فرایند شامل مستندسازی و آسیب‌شناسی دقیق بناهای آسیب‌دیده است تا مشخص شود کدام بخش‌ها نیازمند مرمت فوری هستند.

او تأکید می‌کند: «در صورت تخصیص اعتبار لازم، عملیات مرمت و استحکام‌بخشی بناها در سریع‌ترین زمان ممکن آغاز خواهد شد.»

به گفته این مقام مسئول، باتوجه به ساختار خشتی بسیاری از بناهای تاریخی کوهپایه، سرعت عمل در مرمت اهمیت زیادی دارد؛ «زیرا هرگونه تأخیر می‌تواند باعث گسترش ترک‌ها و آسیب‌های سازه‌ای شود.»

در حال حاضر اداره میراث فرهنگی شهرستان در حال جمع‌آوری مستندات و تهیه گزارش‌های فنی برای ارائه به اداره کل میراث فرهنگی استان اصفهان و وزارتخانه است تا روند تأمین اعتبار برای مرمت تسریع شود.

میراث تاریخی کوهپایه در معرض تهدیدهای جدید

کارشناسان حوزه میراث فرهنگی معتقدند رخداد اخیر بار دیگر نشان داد که آثار تاریخی ایران در شرایط بحران‌های نظامی یا امنیتی نیز می‌توانند در معرض تهدید قرار گیرند.

شهرستان کوهپایه باتوجه به قرارگرفتن در مسیرهای ارتباطی مهم و همچنین نزدیکی به برخی زیرساخت‌های منطقه‌ای، در روزهای اخیر شاهد وقوع انفجارهایی در اطراف خود بوده است؛ انفجارهایی که موج آنها تا بافت تاریخی شهر نیز رسیده است.

اگرچه به گفته مسئولان میراث فرهنگی بیشتر بناهای تاریخی این شهرستان همچنان سالم هستند، اما آسیب وارد شده به کاروان‌سرای حمام و برج و باروی ساسانی نشان می‌دهد که حتی موج انفجارهای دوردست نیز می‌تواند برای سازه‌های تاریخی خطرناک باشد.

در چنین شرایطی، کارشناسان بر ضرورت تدوین برنامه‌های ویژه برای حفاظت اضطراری از بناهای تاریخی تأکید می‌کنند؛ برنامه‌هایی که شامل پیش‌مدام سازه‌ها، استحکام‌بخشی نقاط آسیب‌پذیر و آماده‌سازی تیم‌های مرمتی برای واکنش سریع است.

کوهپایه یکی از شهرهای تاریخی کمتر شناخته‌شده استان اصفهان است که در کنار شهرهایی مانند ورزنه و نائین بخشی از میراث فرهنگی شرق این استان را تشکیل می‌دهد. بناهای تاریخی این شهر نه تنها از نظر معماری و تاریخی ارزشمند هستند، بلکه روایتگر نقش این منطقه در شبکه راه‌های تجاری ایران در دوره‌های مختلف تاریخی نیز به شمار می‌روند.

اکنون با وقوع آسیب‌های اخیر، توجه دوباره به حفاظت از این میراث کهن بیش از گذشته اهمیت یافته است؛ میراثی که هر بخش از آن بخشی از تاریخ هزاران ساله سرزمین ایران را در خود جای داده است.

نوبت اول

مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی (یکپارچه)

مناقصه شماره ۱-۱۵۹۹-۸-۶۰۸-۳۰۴ خرید Steam Jacketed Plug Valve (تولید داخل کشور)

۱- نوع مناقصه : دو مرحله ای - مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی (یکپارچه)

۲- نوع فراخوان : عمومی .

۳- نام و نشانی مناقصه گذار : شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد (S.G.P.C) به آدرس : مشهد، خیابان آبرکوه، نبش دانشسرای شمالی، شماره ۲۵۵، شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد- دبیرخانه کمیسیون مناقصات.

راه های ارتباطی:

تلفن مسوول کمیسیون مناقصات و کمیته فنی بازرگانی : ۰۵۱-۳۷۲۸۵۰۲۳

تلفن دبیر کمیسیون مناقصات : ۰۵۱-۳۷۲۸۵۰۴۵

تلفن دبیرخانه کمیته فنی بازرگانی : ۰۵۱-۳۷۲۸۵۰۵۵

تلفن دبیرخانه کمیسیون مناقصات : ۰۵۱-۳۷۲۸۵۰۲۴

نمابر دبیرخانه کمیسیون مناقصات و کمیته فنی بازرگانی : ۰۵۱-۳۷۲۸۵۰۲۳

آدرس پست الکترونیک : Tender@Nigc-Khangiran.ir

۴- نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: تضمین های اعلام شده در آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی به مبلغ ۲,۶۰۰,۰۰۰ ریال (دو میلیارد و ششصد میلیون ریال).

۵- نحوه مهلت دریافت اسناد: متقاضیان می توانند تا ساعت ۸:۰۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۱/۲۹، نسبت به دریافت اسناد مناقصه از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به آدرس www.setadiran.ir و با شماره فراخوان ۰۵۱-۴۰۹۲۱۳۴۰۰۱۸۰ در سامانه اقدام نمایند. لازم به ذکر است تمامی مراحل برگزاری مناقصه از طریق سامانه مذکور انجام خواهد شد.

۶- آخرین مهلت ارسال پاکت های پیشنهاد : متقاضیان بعد از دریافت اسناد مناقصه از سامانه مذکور می بایست حداکثر تا ساعت ۸:۰۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۱/۲۹، اسناد مناقصه تکمیل شده را به همراه مدارک مورد نیاز در سامانه بازرگاری ثبت نمایند.

۷- محل و زمان گشایش پیشنهادات: پس از بررسی پیشنهادهای فنی بازرگانی شرکت ها (ارزیابی فنی بازرگانی)، پانتهای مالی شرکت های واجد شرایط در ساعت ۱۱:۳۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۱۳، در محل اتاق کنفرانس اداره مشهد (دفتر آبرکوه) به آدرس مشهد، خیابان آبرکوه، نبش آبرکوه ۷ (دانشسرای شمالی)، شماره ۲۵۵، شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد، با حداقل سه پیشنهاد تأیید شده فنی بازرگانی گشایش خواهد یافت. لازم به ذکر است تاریخ و مکان اعلام شده (تاریخ گشایش پیشنهادها مالی) قطعی نبوده و با توجه به روند ارزیابی امکان تغییر وجود خواهد داشت. همچنین جلسه تفکیک پاکت مناقصه در ساعت ۱۱:۳۰ تاریخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۳ در محل مذکور برگزار خواهد شد و پیشنهادات فنی (پاکت ب) برای انجام ارزیابی فنی به کمیته فنی / بازرگانی ارسال خواهد گردید. در صورت تمایل نماینده مناقصه گر می تواند با در دست داشتن اصل معرفی نامه و کارت شناسایی معتبر در جلسه مذکور شرکت نمایند.

ضمناً با توجه به این که مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی (یکپارچه) می باشد، لذا لازم است مناقصه گران علاوه بر تکمیل و بازرگاری اسناد ارزیابی کیفی و مستندات مربوطه نسبت به بازگذاری همزمان پاکت (الف)، (ب) و (ج) نیز در سامانه اقدام نمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۱/۱۹ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۱/۲۴

تاریخ انتشار نوبت سوم: ۱۴۰۵/۰۱/۲۹

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۱/۱۹ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۱/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۱/۱۹ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۱/۲۴

روابط عمومی شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۱/۱۹ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۱/۲۴

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۱/۱۹ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۱/۲۴

یادداشت | هدیه اسرائیل به یهودیان ایران: بمباران کنیسه رفیعی‌نیا

هدیه اسرائیل به یهودیان ایران: بمباران کنیسه رفیعی‌نیا

کنیسه‌ها برگزار می‌شد. هنوز دو روز از جشن هشت‌روزه پسخ (فصح) باقی مانده بود که هدیه‌ای از سوی صهیونیسم برای یهودیان آزاده به دستشان رسید. کنیسه رفیع نیا، با قدمت ۸۰ سال، ساعت ۳ بامداد ۱۸ فروردین، با دو موشک هدف قرار گرفت و فروریخت و یهودیان ایران و همه ایرانیان را در بهت و حیرت فروبرد. در تلویزیون، یونس حمامی لاله‌زار، رهبر کلیمایان ایران را پس از حمله نشان می‌دادند، با ابروهای درهم‌کشیده و چهره‌ای آکنده از غم و بهت. او یک تورات پاره‌شده را از میان آوار کنیسه برداشت و بر ویرانه‌های آن ایستاد و گفت: «این کنیسه در محله‌ای بود که بیشتر ساکنان آن مسلمان بودند و ما با مسالمت و آشتی در کنار آنان زندگی می‌کردیم و مراسم‌های خود را برگزار می‌کردیم. هنوز دو روز از برگزاری جشن هشت‌روزه ما باقی مانده

امریم کاظمی‌زاده

روزنامه‌نگار

داستان این رویداد در قرآن نیز آمده است. هنگامی که ظلم و ستم فرعون بر بنی‌اسرائیل به اوج رسید، خداوند به موسی (ع) دستور هجرت داد. در آن روز رود نیل در مصر با عصای موسی شکافت و موسی کلیم‌الله و قوم بنی‌اسرائیل از میان آن عبور کردند و از مصر هجرت کردند و از اسارت و بردگی فرعون رهایی یافتند. سپس، نیل فرعون و فرعونیان را در خود غرق کرد. این معجزه الهی و این هجرت، موضوع جشنی است که این روزها در

نوبت اول

آگهی مناقصه دهیاری اردکلو

دهیاری اردکلو در نظر دارد در ۲۰ هزار مترمربع از معابر روستا عملیات زیرسازی و آسفالت اجرا نماید، لذا از پیمانکاران دارای صلاحیت دعوت می‌گردد با مراجعه به سامانه ستاد ایران به آدرس (www.setadiran.ir) جهت دریافت مدارک و نیز بازگذاری مدارک خواسته شده اقدام نمایند.

مهدی سیف‌الهی: ۰۹۱۴۳۹۱۲۷۳۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۱/۱۹ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۱/۲۴

تاریخ انتشار نوبت سوم: ۱۴۰۵/۰۱/۲۹

دهیار اردکلو - سیف‌الهی خامنه

آب را هدر ندهیم

خراسان شمالی |

جذب ۱۳۴۰ میلیارد تومان اوراق مرابجه توسط آب‌وفاضلاب خراسان شمالی

مدیرعامل شرکت آب‌وفاضلاب خراسان شمالی از جذب ۱۳۴۰ میلیارد تومان اوراق مرابجه توسط این شرکت در سال گذشته خبر داد.

امیر فاطمی با اشاره به جذب بیشترین اوراق مرابجه طرح‌های عمرانی توسط این شرکت در استان اظهار کرد: به‌انجام پیگیری‌های مستمر و برنامه‌ریزی دقیق، این شرکت با اختصاص ۵۴ درصد از کل اوراق مرابجه استان به ارزش ۱۳۴۰ میلیارد تومان، توانست در سال ۱۴۰۴، بیشترین جذب این اوراق را در میان دستگاه‌های اجرایی استان به خود اختصاص دهد. او افزود: با جذب این مبلغ، تأمین بخشی از منابع مالی پروژه‌های تملک دارائی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی محقق شد.

به‌گفته فاطمی، کل اعتبار مصوب این شرکت در انطباق با برش استانی برنامه هفتم و همچنین سند توسعه استان به میزان ۱۳۷۸ میلیارد تومان بوده است که مجموعاً ۱۳۴۰ میلیارد تومان، معادل ۹۶٫۶ درصد تخصیص یافته است. او تصریح کرد: در بخش شهری و روستایی، شرکت آب‌وفاضلاب خراسان شمالی، هشت طرح واه پروژه فعال دارد که با تخصیص این منابع مالی، امکان تسریع اجرای این پروژه‌ها فراهم شده و همچنین گام مؤثری در افزایش پایداری خدمات و ارتقای زیرساخت‌های آب‌وفاضلاب برداشته می‌شود.

فاطمی با اشاره به اینکه این شرکت مبلغ ۲۰۸ میلیارد تومان نیز از محل منابع ملی اوراق مرابجه در قالب ۶ طرح دریافت کرده‌است، اظهار کرد: با احتساب این مبلغ، شرکت آب‌وفاضلاب خراسان شمالی، تاکنون ۱۵۴۸ میلیارد تومان اوراق مرابجه دریافت کرده است.

سیستان و بلوچستان |

معاون استاندار سیستان و بلوچستان؛

ورود آب به منطقه سیستان حاصل گفتمان محلی است

عباس نژاد - معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری سیستان و بلوچستان از ورود رواناب ناشی از سیلاب به منطقه سیستان خبر داد و گفت: تحقق این موضوع نتیجه تقویت و اعتماد به گفتمان محلی است.

منطقه سیستان در شمال استان سیستان و بلوچستان در سال‌های اخیر با معضل خشکسالی، قطع ورودی آب رودخانه هیرمند، خشکی بستر تالاب بین‌المللی هامون، گردوغبار و کمبود منابع آبی مواجه شده‌است.

منطقه سیستان در شمال استان سیستان و بلوچستان در سال‌های باتوجه‌به چالش‌های پیش‌آمده در این زمینه در منطقه سیستان در سال‌های گذشته بر موضوع دیپلماسی محلی و مرزیز برای تأمین آب مورد نیاز این منطقه تأکید شده است؛ ورود سیلاب از کشور افغانستان به ایران از طریق مسیرهایی مانند «جریکه» باعث می‌شود تا مقداری آب به بستر پهنه‌های آبی این خطه وارد شود.

در این راستا، معاون استاندار سیستان و بلوچستان شامگاه دوشنبه اعلام کرد که سیلاب حاصل از بارندگی‌ها در کشور افغانستان وارد منطقه سیستان شده که نتیجه دیپلماسی محلی است.

عطاالله اکبری در سفر به شهرستان زکک و پس از بازدید از سد «جریکه» در این منطقه اظهار کرد: نقاط اشتراک فرهنگی و قومی میان مردم ایران و افغانستان باعث شد بتوانیم در این شرایط بحرانی به تأمین منابع آب برای مردم منطقه سیستان کمک کرده و دغدغه مهم

یزد |

هنرمندان پای‌کار کشور محکم ایستاده‌اند

طرح صحنه تئاتر و سینمای یزدی؛ در روزهایی که افشار مختلف جامعه در کنار یکدیگر برای مبارزه با زورگویی‌های آمریکایی صهیونیستی، قد علم کرده‌اند، هنرمندان نیز مانند دیگر گروه‌ها نباید سکوت کنند و باید نقش مهم خود را ایفا نمایند.

یزد، رحیم‌دل - ابوالفضل سلیمی دربرزی طراح صحنه معروف تئاتر و سینمای کشور در یک گفتگو اختصاصی از محور مقاومت حمایت کرد و در انتقاد از سکوت برخی هنرمندان در شرایط فعلی کشور گفت: هنر و هنرمند همیشه تاریخ پیشناز بیداری جامعهٔ بشری بوده است. البته هنر متعهد و هنرمند آگاه و با بصیرت، و گزینه در طول تاریخ بوده‌اند هنرمندنمایی کاسب‌کار که با توجیه بی‌طرفی احقاقانهٔ خویش، بخشی از جنایت شده‌اند، نمونه‌های آن در تاریخ بشر بسیار است. او در ادامه در خصوص سکوت برخی از سلبریتی‌ها گفت: اما امروز و همین حالا، سکوت بی‌معنای بخشی از جامعهٔ هنری، مانند سلبریتی‌هایی که فقط در روزگار پربوقی بازار کنار خیابان روزمرگی، خوش‌رقمی می‌کند تا پول خورد عابران نصبشان

پیام ایران

فارس |

تأمین سوخت تحت هیچ شرایطی متوقف نمی‌شود

ناصری - استاندار فارس ضمن بررسی آخرین وضعیت آمادگی زیرساخت‌های سوخت‌رسانی در مواجهه با شرایط ویژه، اعلام کرد: که بر اساس اسناد پدافند غیرعامل و دستورات ابلاغی دولت، تمامی تعهدات لازم برای پایداری خدمات‌رسانی در حوزه انرژی پیش‌بینی شده است و در صورت بروز هرگونه اختلال در زیرساخت‌ها یا حملات سایبری، فرایند توزیع سوخت طبق برنامه‌ریزی‌های جایگزین تداوم می‌یابد.

حسینعلی امیری در بازدید از شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه فارس، با اشاره به تهدیدات موجود علیه زیرساخت‌ها، بر آمادگی کامل بخش دولتی در مدیریت بحران تأکید کرد و گفت: طبق راهبردهای ابلاغی از سوی ریاست جمهوری، ارائه خدمات به مردم نباید در هیچ شرایطی با وقفه مواجه شود.

او تصریح کرد: آمادگی لازم برای مواجهه با بدترین سناریوها از پیش از آغاز این نبرد معادل ۱۰ برابر فراهم شده و دستگاه‌های اجرایی با نقشه راه روشن و بدون ابهام، فرایند‌های عملیاتی خود را دنبال می‌کنند.

امیری با بیان اینکه در این بازدید آخرین وضعیت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی برای مقابله با چالش‌های احتمالی بررسی شده است، تأکید کرد: اولویت‌بندی سوخت‌رسانی به ناوگان امداد و نجات، اورژانس، آتش‌نشانی، حمل‌ونقل عمومی و همچنین صنایع غذایی و دارویی و البته نیروهای مسلح به طور دقیق تدوین شده است.

عباس نژاد - معاون سیاسی و اجتماعی استاندار سیستان و بلوچستان بر ضرورت حضور فعال سمن‌ها در کنار مردم و تقویت فعالیت‌های اجتماعی و حمایتی در شرایط دشوار تأکید کرد.

نشست هم‌اندیشی معاون سیاسی و اجتماعی استاندار سیستان و بلوچستان با مدیران سازمان‌های مردم‌نهاد استان امروز دوشنبه با موضوع «مشارکت سمن‌ها در ترویج فرهنگ اهدای خون، کاشت نهال به یاد شهدای مدرسه شجره طیبه

میناب و همکاری با ستاد‌های مردمی پشتیبانی جنگ» در سالن جلسات شهرداری زاهدان برگزار شد. در این نشست که با حضور جمعی از مدیران و فعالان اجتماعی سیستان و بلوچستان برگزار شد، راهکارهای گسترش مشارکت مردمی و نقش‌آفرینی سازمان‌های مردم‌نهاد در شرایط حساس کشور موردبررسی قرار گرفت. همچنین بر ضرورت هم‌افزایی میان دستگاه‌های اجرایی و سمن‌ها برای تقویت روحیه همبستگی اجتماعی، افزایش مشارکت عمومی و ساماندهی فعالیت‌های داوطلبانه تأکید شد.

علیرضا شوکی، پس از شنیدن گزارش‌ها و دیدگاه‌های مطرح‌شده دربارهٔ فعالیت‌های اجتماعی و میدانی سازمان‌های مردم‌نهاد در ایام جنگ تمحیلی از جمله ارتباط مستقیم با مردم، ایجاد آرامش و امید در جامعه، توزیع اقلام غذایی و حمایتی، ارائه آموزش‌های فنی و مهارتی مرتبط با شرایط جنگ، برپایی سازه‌چادر طویاف استان در زاهدان و دیگر اقدامات مردمی به نقش مهم، سازنده و حیاتی سمن‌ها در مدیریت اجتماعی بحران‌ها اشاره کرد.

او حضور و مشارکت فعال سازمان‌های مردم‌نهاد را به‌ویژه در شرایط دشوار جنگ در کنار مردم، عاملی مؤثر در تقویت انسجام ملی و افزایش تاب‌آوری اجتماعی دانست. معاون سیاسی و

۷

خردستان |

غار کرفتویکی از شاخص‌ترین آثار تاریخی کشور است

، نوشادی - مدیرکل پایگاه‌های میراث ملی و جهانی، غار باستانی کرفتورایکی از شاخص‌ترین آثار تاریخی کشور نام برد و گفت: این اثر باستانی گنجینه‌ای از تاریخ، هنر و تمدن مردمان استان کردستان را در خود جای داده است.

فرهاد عزیزی در سفر به استان کردستان، ضمن بازدید از تعدادی از بناهای تاریخی آسیب‌دیده سنجند، از مجموعه تاریخی و فرهنگی کرفتو در شهرستان دیواندره بازدید و اظهار کرد: استان کردستان با وجود آثار ارزشمند تاریخی، طبیعی و فرهنگی فراوان، دارای آبنماها و ظرفیت‌های بسیاری است.

اوارزش فرهنگی و تمدنی غار کرفتو را نمادی از اصالت و هویت مردم کردستان خواند و افزود: باید با نگاهی مسئولانه از این اثر باستانی بیش‌ازپیش حفاظت و به‌درستی معرفی شود.

مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی کردستان هم در این بازدید گفت: غار کرفتو از جمله جاذبه‌های منحصربه‌فرد گردشگری در استان کردستان و غرب کشور به‌شمار می‌رود که دارای قدمت و پیشینه بلند تاریخی است. یوا باطنیا با اشاره به ثبت غار باستانی کرفتو در فهرست موقت آثار جهانی یونسکو، بیان کرد: تلاش داریم زمینه‌معرفی این اثر منحصربه‌فرد، در سطح جهانی فراهم شود. به نقل از روابط‌عمومی میراث‌فرهنگی کردستان از تهیه طرح جامع توسعه پایدار منظر فرهنگی منطقه کرفتو خبر داد و یادآور شد: همکاری مردم، مسئولان و دستگاه‌های اجرایی می‌تواند غار کرفتو را به نقطه عطفی در ارتقای جایگاه فرهنگی کردستان و شکوفایی اقتصادی منطقه تبدیل کند.

سیستان و بلوچستان |

نقش آفرینی سمن‌ها در شرایط بحران

اجتماعی استاندار سیستان و بلوچستان و همچنین ایستادگی و مقاومت مثال‌زدنی ملت ایران در برابر تجاوز دشمنان به میهن اسلامی را ستود و از حضور پررنگ مردم در صحنه‌های مختلف قدررانی کرد و افزود: ظرفیت عظیم مردمی و فعالیت‌های داوطلبانه سمن‌ها می‌تواند در حوزه‌های مختلف از جمله امداد‌رسانی، حمایت‌های اجتماعی، فرهنگ‌سازی و کمک به افشار آسیب‌پذیر نقش‌آفرینی مؤثری داشته باشد.

در ادامه این نشست، مدیرکل دفتر امور اجتماعی و فرهنگی استانداری، مدیرکل انتقال خون و تعدادی از نمایندگان سازمان‌های مردم‌نهاد سیستان و بلوچستان به بیان دیدگاه‌ها، پیشنهادها و برنامه‌های خود در خصوص دستور کار جلسه پرداختند. در بخش دیگری از این نشست، بر اهمیت ترویج فرهنگ اهدای خون به‌عنوان اقدامی انسان‌دوستانه و حیاتی برای نجات جان بیماران تأکید شد و سمن‌ها برای اطلاع‌رسانی و بسیج مشارکت مردمی در این زمینه اعلام آمادگی کردند. همچنین موضوع کاشت نهال به یاد شهدای مدرسه شجره طیبه میناب به‌عنوان اقدامی نمادین در راستای زنده نگه‌داشتن یاد و خاطره شهدا و ترویج فرهنگ ایثار و حفظ محیط‌زیست موردتوجه قرار گرفت و مقرر شد سازمان‌های مردم‌نهاد با همکاری دستگاه‌های اجرایی در اجرای این برنامه مشارکت داشته باشند. در پایان این نشست، مدیرکل انتقال خون سیستان و بلوچستان آمادگی این سازمان را برای دریافت خون اهدایی مردم به‌صورت متمرکز و همچنین اعزام تیم‌های سیار به محلات و مناطق مختلف استان اعلام کرد و از سازمان‌های مردم‌نهاد خواست با اطلاع‌رسانی و سازماندهی مشارکت مردمی، در توسعه این حرکت انسان‌دوستانه نقش فعال ایفا کنند.

اصفهان |

استقبال از باغ فین کاشان پرنگ بود

از مراکز تاریخی اشاره کرد و گفت: در این مدت مجموع فروش بلیت موزه‌ها و بناهای تاریخی استان ۳۴ هزار و ۸۳۶ مورد ثبت شد. معاون گردشگری اداره کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان اصفهان اظهار داشت: آمارها نشان می‌دهد که مجموع بازدید از جاذبه‌های فرهنگی و گردشگری استان در ایام یادشده به یک میلیون و ۴۴۷ هزار و ۷۵۷ مورد رسیده است.

❖ کاشان، همچنان در صدر استقبال گردشگران نوروزی

آبیان افزود: در میان شهرستان‌های استان، کاشان بیشترین میزان استقبال گردشگران را به خود اختصاص داده و در صدر فهرست بازدیدها قرار گرفته است.

او ادامه داد: در برخی از روزهای ابتدایی تعطیلات نوروزی، «باغ فین» کاشان نیز از نظر میزان استقبال گردشگران در سطح ملی در جایگاه دوم پر بازدیدترین جاذبه‌های کشور قرار گرفت و این رتبه برای چند روز متوالی در ایام تعطیلات حفظ شد.

شاسن اقامتگاه‌های بوم‌گردی برای جذب مسافران بیشتر بود

معاون گردشگری اداره کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان اصفهان خاطرنشان کرد: یکی از ویژگی‌های قابل‌توجه نوروز امسال، افزایش توجه گردشگران به اقامتگاه‌های بوم‌گردی و هتل‌بوتیک‌های استان بود. آبیان گفت: آمارها و گزارش‌های میدانی نشان می‌دهد که اقامت در این نوع مراکز به شکل محسوسی افزایش یافته و گردشگران استقبال بیشتری از فضاهای اقامتی سنتی و بومی داشته‌اند.

❖ درحالی‌که مسجد جامع عباسی واقع در مجموعه ثبت جهانی میدان نقش‌جهان از آسیب‌های حملات ۱۷ اسفند مصون نماند، بمباران استانداری اصفهان در عرصه

دولت‌خانه صفوی (بخشی از محور تاریخی فرهنگی اصفهان که در فهرست آثار ملی قرار دارد) حریم درجه ۲ میدان نقش‌جهان و همچنین حریم درجه یک کاخ چهل‌ستون، آسیب‌های گسترده‌ای را به این یادمان‌های تاریخی شهر موزه اصفهان وارد کرد.

روزنامه سازمان پارس

www.parsnews.com

خبر |

آبگیری تالاب زاویه سفلی چالدران به ثمر نشست

آذربایجان غربی، خادم مؤمنی - رئیس اداره حفاظت محیط‌زیست شهرستان چالدران گفت: تالاب زاویه سفلی بار دیگر به شرایط دوره پرآبی در یک دهه بازگشت و اکنون زیستگامی امن برای تعداد زیادی از انواع پرندگان آبی و کنارآبی فراهم شده است.

حجت آذریار با اعلام خبر بهبود چشمگیر وضعیت آبگیری تالاب زاویه سفلی افزود: با تکمیل عملیات لایروبی انبار منتهی به تالاب زاویه سفلی باعتبار تخصصی از سوی سازمان حفاظت محیط‌زیست به مبلغ یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال و هدایت آب از حوزه آبریز خود تالاب و هدایت آب مازاد کشاورزی توسط جوامع محلی حاشیه تالاب را می‌توان یک نمونه موفق مشارکت جوامع محلی حاشیه تالاب در حفاظت از این زیست‌بوم ارزشمند عنوان کرد.

او ادامه داد: بازدیدهای اخیر نشان می‌دهد این تالاب در شرایط مشابه دوره‌های پرآبی دهه نود شمسی قرار گرفته است.

به نقل از روابط‌عمومی محیط‌زیست آذربایجان غربی، آذریار با اشاره به پیامدهای مثبت آبگیری تالاب زاویه سفلی برای تنوع زیستی اظهار کرد: ایجاد زیستگاهی امن و مناسب موجب شده تا بیش از هزاران پرندۀ آبی و کنار آبی در این تالاب رویت شده که از جمله این پرندگان می‌توان به گونه نادر ارک سرفسید و گونه‌های دیگر همچون چنگر، آق‌قو، کاکایی، حواصیل خاکستری، باکلان کوچک، ارک سرسبز ارک سرخانی و ارک بلوطی و سایر پرندگان اشاره کرد.

احیای هنر کهن حصیربافی در شهرستان سرپاز

سیستان و بلوچستان، عباس‌نژاد - رئیس اداره میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی سرپاز در استان سیستان و بلوچستان گفت: حصیربافی در این شهرستان، رانز از یک صنعت دستی، به‌عنوان نمادی از هویت فرهنگی و پیوند عمیق انسان با طبیعت شناخته می‌شود و می‌تواند نقش مهمی در توسعه پایدار منطقه ایفا کند.

محمد رفیفر در بازدید از مرکز صنایع‌دستی شهرستان بیان کرد: هنر حصیربافی سرپاز با بهره‌گیری از مواد اولیه طبیعی و بومی منطقه، به تولید طیف گسترده‌ای از محصولات کاربردی و تزیینی می‌پردازد.

رئیس اداره میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی سرپاز افزود: این محصولات، با جذابیت بصری و کیفیت بالا، هم‌اکنون در بازارهای محلی، ملی و بین‌المللی موردتوجه قرار گرفته‌اند به‌طوری‌که افزایش تقاضا برای محصولات حصیربافی سرپاز فرصت‌های جدیدی را برای توسعه این صنعت و ایجاد اشتغال در این منطقه فراهم آورده است.

او ادامه داد: حمایت از هنرمندان حصیرباف سرپاز نعتی‌با‌ه‌حفظ این میراث ارزشمند کمک می‌کند، بلکه به ترویج گردشگری ایثار و معرفی ظرفیت‌های فرهنگی و اقتصادی این منطقه نیز منجر می‌شود.

به گفته رفرف این محصولات در حال حاضر نیز با قرارگرفتن در ایستگاه‌های نوروزی و غرفه‌های صنایع‌دستی میدانی شهر، مورد استقبال بسیار خوب مسافران و گردشگران قرار گرفته است.

کاشت ۱۰۰ نهال هیرکانی در بابل به یاد شهدای جنگ رمضان

مازندران، جویباری - مدیرعامل سازمان سیما و منظر و فضای سبز شهرداری بابل از کاشت ۱۰۰ اصله نهال هیرکانی به یاد رهبر شهید انقلاب و شهدای جنگ رمضان در بلوار ساحلی بابل خبر داد.

علی خدادادی در حاشیه کاشت نهال به یاد شهدای جنگ رمضان در شهرستان بابل که با حضور امام‌جمعه و رؤسای ادارات این شهرستان برگزار شد اظهار کرد: هر نهال نشانه‌ای از استقامت مردم ایران است. و هدف از این برنامه را پاسداشت ایثار شهدا و

گسترش فرهنگ مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانست و افزود: کاشت نهال به یاد شهدا در سال‌های اخیر به‌عنوان یکی از نهادهای پیوند یادمان‌های جمعی با پویایی محیط‌زیست موردتوجه قرار گرفته است.

خدادادی ادامه داد: درخت، به دلیل ماهیت زنده و مدیترانه‌ای سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری بابل خاطرنشان کرد: یادبودهای محیط‌زیستی، برخلاف نمادهای صرفاً فیزیکی، اثر ماندگارتزی بر ذهن و محیط پیرامون دارند؛ زیرا درختی که امروز کاشته می‌شود، در آینده به بخشی از زندگی روزمره شهروندان تبدیل خواهد شد و همین استمرار، حافظه جمعی را تقویت می‌کند.

او یادآور شد: این‌گونه آیین‌های فرهنگی، فرصت مشارکت عمومی را افزایش داده و باعث می‌شود خانواده‌ها، گروه‌های مردمی و نسل جوان، خود را در ساختن آینده شهر سهیم بدانند در نتیجه، کاشت نهال به یاد شهدا تنها یک آیین نمادین نیست؛ بلکه اقدامی فرهنگی با آثار اجتماعی و آموزشی و محیط‌زیستی محسوب می‌شود.

«فرود» در میانه دوراهی

اسهراب آسا | کارشناس ارشد سیاست‌گذاری

داستان «فرود» پسر «سیاوش» در شاهنامه فردوسی فقط روایت سقوط و افول اندوه‌بار وجدان از کشته‌شدن جوانی نجیب نیست، داستان نمایش یک خطای مرکب است. خطایی که از دشمن آغاز نمی‌شود، بلکه از درون ایران‌زمین آغاز می‌شود. از انتخابی که به‌ظاهر خردمندانه و رهایی‌بخش است، تحمل و سختی راه؛ ولی در باطن مسیری است به‌سوی فاجعه. مصیبتی از سرسختی در نشیندن، از بد شنیدن، از شتاب در داوری، و از آن لحظه که آدمی، در کشاکش بیم و خشم و غرور، دیگر توان بازشناختن خویش را از دست می‌دهد.

فردوسی ماجرا را با یک دوراهی آغاز می‌کند. راهی سخت و خشک در یک سو، و راهی خوش‌تر و هموارتر در سوی دیگر آنچه پیش روی ایرانیان قرار می‌گیرد، فقط دو مسیر نیست، شیوه انتخاب و دیدن جهان است.

شناخته شود و بشناسد. پسر سیاوش است؛ ولی صرف داشتن این نسبت مانع از ختم داستان به یک فاجعه نمی‌شود. او به دنبال دوستی است و با زیان پیوند سخن می‌گوید، نه با زیان ستیز و جنگ، می‌خواهد پهلوانان و قهرمانان ایران را ببیند، با آنان بنشیند، سخن بگوید، و پس از آن با آنان همراه شود. یکی سور سازم چنان‌چون توان بینم به شادی رخ پهلوان

...
وزان پس گرایم به پیش سپاه به توران شوم داغ دل‌کینه‌خواه در این داستان فرود، نام امکانی است برای پیوند. امکانی برای آنکه نسب، حافظه، و خون، مانع نابرداری شوند؛ اما تراژدی داستان فرود دقیقا در همین جا رخ می‌دهد. در بسیاری از داستان‌های شاهنامه حقیقت لزوماً به سبب هر که به ما بنماید که از این مسیر زودتر به مقصد می‌رساند، از فاجعه و مصیبت دورتر است؛ فردوسی پاسخ خود را از همان آغاز داده است. او بر این باور است که خطا همیشه پیش از جنگ روی می‌دهد. در انتخاب راهی که دشواری لازم را دور می‌زند و از همین رو آدمی را در برابر آزمون بزرگ بی‌دفاع می‌گذارد. در سوی دیگر این دوراهی، «فرود» ایستاده است. نه در هیئت دشمنی آشکار و نه در هیئت مدعی قدرت، بلکه در هیئت کسی که می‌خواهد

به‌درستی معرفی می‌کند. به طوس می‌گوید او فرزند سیاوش است. می‌گوید کیخسرو شاه نیز سفارش کرده بود که گرد او نگریدم و از راه ساده نرویم که در آن راه مصیبت‌هاست. اما طوس در نقطه‌ای ایستاده است که دیگر مسئله‌اش حقیقت نیست، مسئله‌اش خود خویش است. پاسخ او پاسخ کسی است که نسبت را فرموده؛ اما حاضر نیست آن را به رسمیت بشناسد. ترا شاه کیخسرو اندرز کرد که گرد فرود سیاوش مگرد چنین داد پاسخ ستمکاره طوس که من دارم این لشکر و بوق و کوس ...
گر او شهریار است پس من کیم؟ این همان گره اصلی داستان فرود است. باری خطای شناختی، در شاهنامه، همیشه از جهل برمی‌خیزد. گاهی از غرور برمی‌خیزد. از کین برمی‌خیزد. از زنج‌های انباشته‌ای برمی‌خیزد که چشم را تیره می‌کنند و آدمی را به جایی می‌رساند که دیگر نه نشانه را می‌بیند، نه ریشه را، نه نسبت را. در چنین وضعی، خویشاوند هم به چشم خصم دیده می‌شود و برادر دشمن برادر و خواهر دشمن خواهر و آنچه می‌توانست مجالی برای بازگشت باشد، به میدان حفر و تخلیه خشم بدل می‌شود.
از این رو، فرود فقط یک شخصیت تراژیک نیست.

و صورت آن لحظه تاریخی و اخلاقی است که در آن، جامعه‌ای خسته و زخم‌خورده، میان درد وضع موجود و فریب راه آسان معلق می‌ماند. در چنین لحظه‌ای، کسانی از سر خشم، کسانی از سر نومی‌داری، کسانی از سر شتاب، و کسانی نیز از سر منفعت، چنان درهم می‌آمیزند که تشخیص دشوار می‌شود. آنچه باید از آن پاسداری شود، همان چیزی است که گاه نخستین قربانی آشوب و جنگ می‌شود. در چنین مخمصه‌ای، بزرگ‌ترین خطر فقط دشمن بیرونی نیست. بزرگ‌ترین خطر، فرسایش قدرت تمیز است. اینکه آدمی نداند کجا باید ایستاد، از چه باید گذشت، و چه چیز را نباید، حتی در اوج خشم، به آتش کشید.

داستان فرود برای چنین زمانه‌ای هولناک و زنده است. چون نشان می‌دهد چگونه می‌توان از دل یک زخم واقعی، به خطایی جبران‌ناپذیر رسید. چگونه می‌توان در طلب رهایی، راهی را برگزید که حاصلش نه رهایی که گسستن آخرین رشته‌های پیوند باشد و چگونه می‌توان کسی را که باید شناخته شود، پیش از آنکه نامش به‌تمامی شنیده شود، از میان برداشت. به همین دلیل مرگ فرود، مرگ یک جوان نیست. مرگ یک امکان است. امکان بازشناسی در لحظه‌ای که همه چیز آدمی را به سوی بدفهمی و شتاب می‌راند.

اخبار

واکنش جامعه فرهنگ و هنر به حمله آمریکا و اسرائیل به زیرساخت‌های کشور ادامه دارد

ما در همین خاک ریشه می‌دوانیم

فرزاد آنگ

پیام ما با ابعاد سه‌شنبه ۱۸ فروردین، آسمان تهران با انفجارهای پی‌درپی شکست. حملات هوایی آمریکا و اسرائیل به پایتخت و چند نقطه دیگر کشور، افزون بر تلفات و خسارت‌های زیرساختی، به خانه دو هنرمند تئاتر نیز آسیب زد. در همین روزها، اما واکنش‌های جامعه فرهنگ و هنر از طیف‌های مختلف، از نوازنده‌ای که با تاریش به نیروگاه برق دماوند رفت تا نامه بیست سینماگر سرشناس درباره فاجعه میناب، تصویری از مرزبندی‌های مرسوم ترسیم کرد؛ همبستگی‌ای که در آن، از «محسن تنابنده» و «معین» خواننده ساکن لس‌آنجلس، بر یک اصل پافشاری می‌کنند: ایران فقط یک سرزمین نیست، ریشه و هویت جمعی است که زیرساخت‌ها و کودکانش و زینتاش خط‌فرم‌زند.

خانه دو هنرمند تئاتر در تهران آسیب دید اما حملات نظامی فقط محدود به اهداف راهبردی نبود. در بمباران بامدادی تهران، خانه دو تن از فعالان شناخته‌شده عرصه تئاتر نیز آسیب دید. «سهیلا جواد»، چهره‌پرداز و فعال تئاتر و همسر زنده‌یاد «علی سلیمانی» (بازگر و کارگردان فقید تئاتر) به خبرنگار ایستادگفت که در اثر حمله به خانه‌ای ورپوری مجتمع مسکونی‌شان، خانه آنها دچار خسارت شده است. همچنین «چالار جنگی»، دیگر کارگردان و فعال تئاتر که در همان مجتمع سکونت دارد، از آسیب‌دیدن خانه خود خبر داد. این رویداد نشان داد که زیرساخت‌های مسکونی و غیرنظامیان نیز در این حملات مصون نمانده‌اند.

نام بیست سینماگر: میناب را فراموش نکنید

در چهارمین روز فاجعه دلخراش میناب - جایی که ۱۶۸ دانش‌آموز در اثر اصابت دو موشک تاماهاک آمریکا به یک دبستان جان باختند - بیست سینماگر سرشناس ایرانی با انتشار نامه‌ای سرگشاده، جامعه جهانی را به توجه به این «جنایت جنگی» فراخواندند. در این نامه که به امضای چهره‌هایی چون «نگس آبیاری»، «همایون آسعدیان»، «پرویز پرستویی»، «کمال تبریزی»، «ابراهیم حاتم‌کیا»، «رسول صدراعظمی»، «مجید مجیدی»، «رضا کیانیان» و «هارون یشایایی» رسیده، آمده است: «در میناب در جنوب ایران، ۱۶۸ دانش‌آموز با دو موشک تاماهاک آمریکا کشته شدند. پیکرهای کوچکشان از زیر آوار جایی بیرون کشیده

گسترده کاربران روبه‌رو شد و یادآور اندوه ملی پس از فاجعه میناب بود.

حاتمی‌کیا، پرستویی و محدث: از دعا تا اقدام عملی

«یوسف حاتم‌کیا»، کارگردان سینما، با انتشار یک یادگست در استوری اینستاگرام خود، حامیان حمله نظامی به ایران و طرف‌داران رضا پهلوی را مخاطب قرار داد و نوشت: «هر بار از شنیدن افکار این جماعت حیرت‌زده می‌شوم و باور ندارم که انسان توان این میزان از شقاوت را دارد.» او هم‌زمان برای ایران دعا کرد.

پرویز پرستویی، بازیگر پیش‌گوست، نیز با انتشار پستی در فضای مجازی، ضمن ابراز همدردی با خانواده‌های قربانیان، بر ضرورت حفظ وحدت ملی تأکید کرد. در سوی دیگر، «فرزین محدث»، بازیگر سینما و تئاتر به‌جای اکتفا به شعار زیرساخت‌های ایران» اعلام کرده، نوشت: «از دیروز به‌عنوان هنرمندی مستقل، برای جلوگیری از حمله به زیرساخت‌های ایران، با سازم مدتی در نیروگاه برق دماوند مستقر شدم و می‌نوازم. شاید اینکه موسیقی چراغ و نور زندگی انسان‌هاست در این پوشش بتواند مفهومی ملموس‌تر پیدا کند و کمک کند چراغ‌خانه‌ها روشن بماند.»

نوید محمدزاده: «سه تا جنگ بودم ایران، الانم هستم تهران»

نوید محمدزاده، بازیگر شناخته‌شده سینما و تئاتر نیز با انتشار متنی کوتاه در صفحه اینستاگرام خود، همبستگی‌اش با مردم ایران را ابراز کرد. او نوشت: «اول / آخر / وطن / عشق / ایران / زنده‌یاد مردم ایران / سرزمین نور / ایران باستان / ایران کهن / شکوه اصالت تاریخ / ایران جان / سه تا جنگ بودم ایران / الانم هستم تهران / عشق است ایران.»

زانگو برای کودکان میناب خواند

در میان این واکنش‌ها، زانگو، خواننده پاپ، قطعه تازه‌ای با عنوان «یه ایران برات گریه کرده‌اند» که (سکوت در برابر چنین خشونت عریان علیه کودکان، خود گونه‌ای رضایت است و از همکاران خود در سراسر جهان خواسته‌اند «به‌روشنی سخن بگویند.»

معین: ایران خانه همه ماست

نصرت‌الله معین، خواننده سرشناس ایرانی که سال‌هاست بیرون از کشور زندگی می‌کند، نیز با انتشار متنی در صفحه شخصی خود به حملات واکنش نشان داد. او نوشت: «ایران فقط یک اسم نیست، ریشه است، هویت است، نفس است. ایران خانه همه ماست، با همه تفاوت‌های قومی، زبانی، مذهبی و سیاسی. این خاک با تاریخش قرن‌ها ایستاده است.» معین با تأکید بر اینکه زیرساخت‌های یک سرزمین متعلق به مردم است نه حکومت‌ها، خاطرنشان کرد: «ناپودی این زیرساخت‌ها در هیچ شرایطی قابل توجیه نیست و نمی‌توان با توهین یا تهدید، بقای این زیرساخت‌ها را هدف گرفت.»

شکیب شجره: «تو هیچی در مورد ما نمی‌دانی»

شکیب شجره، بازیگر سینما و تلویزیون، نیز در پیامی به زبان انگلیسی که در اختیار اینستا قرار داده، مستقیماً دونالد ترامپ را مخاطب قرار داد و با لحنی تند گفت: «هی دونالد ترامپ، می‌خوام یک چیزی بهت بگویم: گورتو از اینجا کم کن بیرون.» تو هیچی نیستی، در مورد کشورم هیچ‌وقت بد

فرزاد آنگ

آزادی عکاس حیات‌وحش ایران پس از ۷۵ روز

فریبرز حیدری، عکاس نام‌آشنای حیات‌وحش ایران که ۷۵ روز پیش بازداشت شده بود، آزاد شد. فریبرز حیدری ۵۱ سال سن دارد و تقریباً از ۱۹ سالگی مشغول عکاسی حیات‌وحش است. کارش را با دوربین نگاتیوی که از یکی از اقوام امانت‌گرفته بود، شروع کرد. حالا مجموعه ارزشمندی از عکس‌های حیات‌وحش از پستانداران، خزندگان، دوزیستان و پرندها دارد. فریبرز حیدری را خیلی‌ها با رویه ترکمنی می‌شناسند که در بهار سال ۹۳ بعد از سه سال سفر به ترکمن صحرا توانست عکس‌های بسیاری از این گونه خاص ثبت کند که هنوز بسیاری از آنها را منتشر نکرده است. حیدری از ۱۵ سال قبل به دنبال چاپ و انتشار مجموعه عکس‌هایش در قالب دانشنامه حیات‌وحش ایران است. دانشنامه‌ای که علاوه بر عکس‌های پرتزه و اندام اطلاعات وجود دارد. با این دانشنامه با کمک متخصصین حیات‌وحش و جانورشناسان تهیه می‌شود؛ چون عکس‌های هر یک از حیوانات به همراه مقاله علمی درباره آن که توسط متخصصان نوشته شده منتشر خواهد شد.

آغاز تمرینات ارکستر موسیقی ملی ایران در تالار رودکی

تمرینات ارکستر موسیقی ملی ایران به‌رهبری «همایون رحیمیان» در تالار رودکی تهران آغاز شد. به گزارش روابط‌عمومی بنیاد رودکی، تمرینات ارکستر موسیقی ملی ایران با حضور کامل نوازندگان و به رهبری همایون رحیمیان در تالار رودکی آغاز شد. تمرینات ارکستر موسیقی ملی ایران با هدف آماده‌سازی ارکستر برای حضور روی صحنه، در حال برگزاری است. ارکستر موسیقی ملی ایران سال ۱۳۷۷ به همت استاد «فرهاد فخرالدینی» با هدف اجرای آثار ارزشمند موسیقی ارکسترال ایرانی تشکیل شد. این ارکستر با ترکیب متناسبی از سازهای ایرانی شامل سنتور، قانون، گروه نوازندگان تار و تارپاس، عود و سازهای ضربی در کنار سازهای یک ارکستر سمفونیک بنا نهاده شده. این ارکستر زیر‌مجموعه بنیاد فرهنگ هنری رودکی است و اکنون با رهبری دائم همایون رحیمیان فعالیت می‌کند. ارکستر موسیقی ملی ایران سال گذشته فعالیت خود را با رویکرد گرامیداشت بزرگان موسیقی ایرانی و اجرای آثار آنان آغاز کرد. نخستین کنسرت این ارکستر در بیست‌ماه با عنوان «خاطره‌ای با من هست» در گرامیداشت «محمدسرور» موسیقیدان و آهنگ‌ساز پیش‌گوست به رهبری همایون رحیمیان و خوانندگی «علی تفرشی» در تالار وحدت به روی صحنه رفت. هم‌زمان ارکستر موسیقی ملی ایران شهریارها با رهبری همایون رحیمیان و خوانندگی «مجتبی عسگری»، «محمد رسول ترهه» و «محمدرضا صفی» در دومین کنگره ملی هشت هزار شهید استان گیلان و سوم و چهارم مهرماه با خوانندگی مجتبی عسگری و محمدرضا صفی در دومین کنگره ملی بزرگداشت سه هزار شهید استان سمنان به روی صحنه رفت.

آگهی مفقودی

کلیه مدارک ماشین خودرو سواری - سواری پراید ۱۳۱ مدل ۱۳۹۶ به رنگ سفید به شماره موتور: M135887745 شماره شاسی: 1412285847022 و شماره پلاک ایران ۸۸ ۰۲۳۳-۸۸ پلاک ۹۲ در ۸۴۶ ایران ۶۵ به نام زینب سهرانی مفقود شده و از درجه اعتبار ساقط است. اعتبارآباد

آگهی مفقودی

سند و کارت پلاک موتورسیکلت کبیر KM15 مدل ۱۳۹۵ به رنگ قرمز به شماره موتور: 0149NCV185813 شماره شاسی: 150A9530394 و شماره پلاک ایران ۸۳۸ - ۸۹۸۹۱ به نام محمد مرادیان پور مفقود شده و از درجه اعتبار ساقط است. منوجان

آگهی مفقودی

برگ سبز پراید مدل ۱۳۸۵ به شماره موتور ۱۵۱۷۷۵۳ شماره شاسی 1412285847022 و شماره انتظامی ۸۸ ۰۲۳۳-۸۸ بنام کرملی صادقی کیشادی به کد ملی ۱۱۱۶۶۳۶۵ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد. اصفهان

آگهی مفقودی

برگ سبز اومبیل هایما رنگ سفید مدل ۱۴۰۴ شماره موتور J1473ZQ75N8DD149379 شماره شاسی NAAD99D1ESYN08300 شماره پلاک ایران ۶۲ ط ۸۶۴-۶۲ بنام مالکیت شیرین شاد بخت به کد ملی ۱۳۷۰۰۸۵۸ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد. اصفهان